

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

សាលាបណ្ណប័ត្រការសិក្សា

ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងបង្កបង្កើន
របស់ធនាគារពាណិជ្ជកម្មប្រទេសកម្ពុជា

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: ជុន សុវណ្ណនី

វ៉ង់ សុវណ្ណផល្លីន

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក ជា សែម

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ

ជំនាន់ទី ១៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០១៦

២០២០

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ ជុន សុវណ្ណនី និង វ៉ង់ សុវណ្ណជល្លិន ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី១៣ ក្រុម B4A2 ជំនាញធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច មានឪពុកសាច់សរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាលើប្រធានបទស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា” សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ៖

ជាបឋម យើងខ្ញុំសូមថ្លែងនូវសេចក្តីគោរពដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរ** ដែលបានផ្តល់កំណើតចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា អប់រំទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌គ្រប់ពេលវេលា និងឧបត្ថម្ភគាំទ្រសព្វបែបយ៉ាងទាំងស្មារតី កម្លាំងចិត្ត និងសម្ភារៈដល់រូបកូនក្នុងការសិក្សារហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ **ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង លោក លោកស្រី ប្រធានការិយាល័យ អនុប្រធានការិយាល័យ សាស្ត្រចារ្យ និងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលបានចំណាយកម្លាំងចិត្តបង្ហាត់បង្រៀន និងផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗដល់យើងខ្ញុំយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ **លោកសាស្ត្រចារ្យ ជា សែម** ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញផ្តល់នូវដំបូន្មាន និងយោបល់ល្អៗសម្រាប់ស្ថាបនា ព្រមទាំងកែលម្អនូវរាល់កំហុសឆ្គងដែលមាន ដើម្បីឲ្យសារណាមួយនេះកាន់តែប្រសើរឡើង។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ **មិត្តភក្តិទាំងអស់គ្នា** ដែលបានជួយលើកទឹកចិត្ត ព្រមទាំងផ្តល់ជា គំនិត និងយោបល់ល្អៗដល់យើងខ្ញុំក្នុងបំណងសារណាមួយកាន់តែល្អមួយកម្រិតទៀត។

ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សូមគោរពជូនពរលោកអ្នកមានគុណទាំងពីរ ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង លោក លោកស្រី ប្រធានការិយាល័យ អនុប្រធានការិយាល័យ សាស្ត្រចារ្យ និងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចឲ្យជួបតែសេចក្តីសុខ សុខភាពល្អ និងទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច។

អារម្ភកថា

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ វិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុមានមុខងារយ៉ាងសំខាន់ណាស់ក្នុងការដឹកនាំខ្សែន សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិឲ្យមានការរីកចម្រើនយ៉ាងរលូន និងមានស្ថេរភាព។ ដោយសារប្រទេសកម្ពុជា គឺជា ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ដូចនេះហើយវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍ ប្រទេសជាតិ ជាក់ស្តែងណាស់គឺការផ្តល់ឥណទាន ដែលវិស័យនេះបានជួយបង្កើន និងពង្រីកមុខរបរបន្ថែម ទៀតដល់ប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើន ដែលត្រូវការដើម្បីបំពេញនូវការខ្វះខាតនៃដើមទុន។

ឆ្លងកាត់ការសិក្សារយៈពេលបួនឆ្នាំកន្លងមកនេះ យើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ការផ្តល់ឥណទាន គឺជាកា តាលីករដ៏ចាំបាច់នៅក្នុងវិស័យធនាគារ ដែលវាជាប្រភពចំណូលចម្បងមួយក្រោមរូបភាព នៃការផ្តល់កម្ចីគ្រប់ ប្រភេទដោយទទួលបាននូវអត្រាការប្រាក់ ដើម្បីបង្កើនចំណូល ព្រមទាំងជម្រុញឲ្យសេដ្ឋកិច្ចជាតិមានចលនា ថែមទៀតផង។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ ឥណទានក៏ចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដោយបានឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការក្នុងការបង្កើត និងពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់ផង ដែរ។ ដោយសម្លឹងឃើញពីសក្តានុពលនៃឥណទានបែបនេះហើយ បានជាក្រុមយើងខ្ញុំធ្វើការសម្រេចចិត្ត ជ្រើសយកប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា” សម្រាប់ធ្វើការស្រាវជ្រាវទុកជាឯកសារ ដល់អ្នកសិក្សាទាំងឡាយធ្វើការស្វែងយល់បន្ថែម មួយចំណែកទៀតគឺ សម្រាប់ធ្វើជាគន្លឹះដល់មិត្តអ្នកអានក្នុងការយល់ដឹងពីការរីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារ ជាពិសេសការគ្រប់គ្រង ឥណទាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផ្ទាល់។

ជាចុងបញ្ចប់ដោយសារការសិក្សាមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងមានពេលវេលាកំណត់ ហេតុដូច្នេះ ហើយយើងខ្ញុំសុំអភ័យទោសជាមុននូវរាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយ ដែលកើតមានឡើងដោយអចេតនាដូចជា ការមានភាពខ្វះចន្លោះទាំងខ្លឹមសារ អក្ខរាវិរុទ្ធ និងការរៀបចំដោយក្តីអនុគ្រោះ។ យើងខ្ញុំរីករាយនឹងទទួលរាល់ នូវមតិវិចារគន្លងន័យស្ថាបនា ពីសំណាក់លោកគ្រូគណៈកម្មាការវាយតម្លៃ សាស្ត្រាចារ្យ និស្សិត និងមិត្តអ្នក អានទាំងឡាយដោយសេចក្តីសោមនស្សរីករាយបំផុត។

មាតិកា

បញ្ជីតារាង	v
បញ្ជីក្រាហ្វិច.....	v
បញ្ជីរូបភាព.....	v

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	២
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៣

ជំពូកទី១

រំលឹកគ្រឹះស្តី

១.១. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទាន	៥
១.១.១. និយមន័យឥណទាន	៥
១.១.២. លក្ខណៈពិសេសនៃឥណទាន	៥
១.១.៣. សមាសភាពឥណទាន	៦
១.១.៤. ប្រភេទឥណទាន	៧
១.១.៤.១. ឥណទានឯកជន.....	៧
១.១.៤.២. ឥណទានសាធារណៈ	៩
១.២. ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន.....	៩
១.២.១. ការវិភាគលើឯកសារឥណទាន.....	៩
១.២.២. ការវិភាគឥណទាន	១០
១.៣. លក្ខណៈទូទៅនៃហានិភ័យឥណទាន.....	១២
១.៣.១. និយមន័យហានិភ័យឥណទាន.....	១២

១.៣.២. ប្រភេទហានិភ័យឥណទាន	១២
១.៣.៣. ប្រភពដែលបណ្តាលឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន.....	១៣
១.៣.៤. ផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីហានិភ័យឥណទាន.....	១៥
១.៣.៥. វិធីសាស្ត្រទប់ស្កាត់ហានិភ័យឥណទាន	១៥
១.៣.៦. ការដោះស្រាយចំពោះបំណុលមានបញ្ហា.....	១៦
១.៤. អត្ថប្រយោជន៍ឥណទាន	១៧
១.៤.១. ឥណទានផ្តល់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់	១៧
១.៤.២. ឥណទានផ្តល់ដល់អាជីវកម្ម.....	១៨
១.៤.៣. ឥណទានផ្តល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច	១៨

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

២.១. លក្ខណៈទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ	១៩
២.១.១. និយមន័យធនាគារពាណិជ្ជ.....	១៩
២.១.២. ដើមកំណើតនៃធនាគារពាណិជ្ជ.....	១៩
២.១.៣. មុខងាររបស់ធនាគារពាណិជ្ជ	២០
២.២. លក្ខណៈទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា.....	២១
២.៣. ផលិតផលឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ	២៣

ជំពូកទី៣

ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់

ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា

៣.១. សេចក្តីផ្តើម.....	២៤
៣.២. គោលបំណងនៃឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម	២៤
៣.៣. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម.....	២៤
៣.៣.១. និយមន័យ.....	២៤
៣.៣.២. គម្រោងគោលដៅសហគ្រាសឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម.....	២៥
៣.៣.៣. ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ	២៦

៣.៣.៤. អត្រាការប្រាក់	២៦
៣.៣.៥. រយៈពេលផ្តល់ឥណទាន.....	២៧
៣.៣.៦. ទំហំឥណទាន.....	២៧
៣.៤. គោលការណ៍នៃការផ្តល់កម្ចី	២៧
៣.៤.១. លក្ខខណ្ឌក្នុងការទទួលបានកម្ចី.....	២៧
៣.៤.២. ការកំណត់ផ្តល់ឥណទាន.....	២៨
៣.៥. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម	២៨
៣.៥.១. ការដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់	២៨
៣.៥.២. ការចុះអង្កេតដល់ទីកន្លែង និងវាយតម្លៃ	២៩
៣.៥.៣. ការរៀបចំឯកសារខ្ចីប្រាក់.....	២៩
៣.៥.៤. ការអនុម័តឥណទានរបស់អតិថិជន	២៩
៣.៥.៥. ការរៀបចំកិច្ចសន្យាឥណទានរវាងធនាគារ និងអតិថិជន.....	៣០
៣.៥.៦. ការរៀបចំបញ្ចូលទិន្នន័យ និងការបញ្ចេញឥណទាន	៣០
៣.៦. ការវាយតម្លៃឥណទាន	៣០
៣.៧. វិធីសាស្ត្រ និងការគណនាក្នុងការសង.....	៣១
៣.៧.១. ការគណនាការប្រាក់	៣១
៣.៧.២. ការសងត្រឡប់មកវិញនៃឥណទាន.....	៣២
៣.៨. ការខកខានសង និងការពិន័យ	៣៦
៣.៨.១. រយៈពេលអនុគ្រោះ និងការខកខានសង	៣៦
៣.៨.២. ការដាក់ពិន័យ	៣៧
៣.៩. ការចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងការធ្វើសំវិធានធន.....	៣៧
៣.៩.១. ការចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន	៣៧
៣.៩.២. ការធ្វើសំវិធានធន	៣៨
៣.៩.២.១ សំវិធានធនទូទៅ	៣៨
៣.៩.២.២ សំវិធានធនជាក់លាក់	៣៨
៣.១០. ក្រាហ្វិចនៃការបញ្ចេញឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ	៣៩

៣.១១. ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ.....	៤២
--	----

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៤៣
----------------------------	----

២. អនុសាសន៍.....	៤៣
------------------	----

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីតារាង

តារាងទី១៖ តារាងរំលោះសំណងថ្ងៃ	៣៣
តារាងទី២៖ តារាងរំលោះប្រាក់ដើមថ្ងៃ	៣៥

បញ្ជីក្រាហ្វិច

ក្រាហ្វិចទី១៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតតូចរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា	៣៩
ក្រាហ្វិចទី២៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតមធ្យមរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា	៤០
ក្រាហ្វិចទី៣៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារកាណាឌីយ៉ា	៤១

បញ្ជីរូប

រូបភាពទី១៖ ទ្រូហ្គរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា	២១
រូបភាពទី២៖ ទ្រូហ្គរបស់ធនាគារកាណាឌីយ៉ា	២២

လေ့လာမှုများ

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

បន្ទាប់ពីបានឆ្លងកាត់របបនយោបាយជាច្រើនមក យើងសង្កេតឃើញថា បច្ចុប្បន្ននេះប្រទេសកម្ពុជា បានកំពុងស្ថិតនៅក្នុងសុខសន្តិភាពទាំងផ្នែកនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចដែលបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ សាធារណៈជនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស។ ដោយបានប្រកាន់យករបបសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ប្រទេសកម្ពុជា ត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួន និងបោះជំហានទៅមុខ ដើម្បីពង្រឹងខ្លួនលើប្រតិបត្តិការគ្រប់វិស័យ។ រដ្ឋាភិបាលក៏បានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងលើវិស័យចម្បងមួយចំនួន ដែលក្នុងនោះក៏មានវិស័យធនាគារ មួយផងដែរ ដែលជាកម្លាំងចលករដ៏សំខាន់ក្នុងការជំរុញសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ដោយសារតែការខិតខំយកចិត្ត ទុកដាក់របស់រដ្ឋាភិបាល បានធ្វើឲ្យវិស័យធនាគារទទួលបាននូវការរីកចម្រើនយ៉ាងរហ័សនូវសេវាកម្មជាច្រើន ដូចជា សេវាទទួលប្រាក់បញ្ញើ សេវាទូទាត់ សេវាផ្ទេរប្រាក់ សេវាប្តូរប្រាក់ និងសេវាផ្តល់ឥណទាន។ ក្នុង ចំណោមសេវាកម្មទាំងអស់នេះ សេវាផ្តល់ឥណទាន ជាសេវាកម្មមួយយ៉ាងសំខាន់ដែលជួយឲ្យអង្គភាពទទួល បានប្រាក់ចំណេញច្រើន តាមរយៈការប្រាក់ដែលទទួលបានពីការផ្តល់កម្ចីឲ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន ហេតុដូច្នេះ ហើយ ធនាគារនីមួយៗបានខិតខំរកវិធីសាស្ត្រជាច្រើនរៀងៗខ្លួន ដើម្បីគ្រប់គ្រងដំណើរការឥណទាន និង ទាក់ទាញអតិថិជនឲ្យមកប្រើប្រាស់សេវាផ្តល់ឥណទានរបស់ខ្លួន។ ដើម្បីសិក្សាឲ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើដំណើរ ការនៃការគ្រប់គ្រងនេះ ក្រុមយើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសការសរសេរសារណាលើប្រធានបទ “ការ គ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា” ។

២. ចំណោទបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយសារតែឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមជាប្រភពចំណូលយ៉ាងសំខាន់របស់ធនាគារ ទើបធនាគារ ត្រូវធ្វើការគ្រប់គ្រងការផ្តល់ឥណទានរបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អ។ ដូចនេះបានជាក្រុមយើងខ្ញុំលើកយកប្រធានបទ ខាងលើមកសិក្សាដោយកំណត់នូវចំណោទបញ្ហាយ៉ាងច្បាស់លាស់ក្នុងការស្រាវជ្រាវថា “តើធនាគារពាណិជ្ជ មាននីតិវិធីអ្វីខ្លះក្នុងការផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម?”

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺសិក្សាពីនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និង មធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយសារតែការសិក្សាមានរយៈពេលកំណត់ ក្រុមយើងខ្ញុំធ្វើការសិក្សាលើការគ្រប់គ្រងឥណទាន ខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនាំមុខគេនៅប្រទេសកម្ពុជាដែលរួមមាន ធនាគារ អេស៊ីលីដា និង ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាតែប៉ុណ្ណោះ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ ការសិក្សានេះផ្ដោតទៅលើការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារទាំងពីរនៅក្នុងចន្លោះពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់២០១៩។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះមានសារៈសំខាន់ដូចខាងក្រោម៖

❖ **ចំពោះខ្លួនឯង**

- យល់ដឹងបន្ថែមក្នុងការគ្រប់គ្រងឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ
- ដឹងកាន់តែច្បាស់ពីសភាពជាក់ស្តែងនៃប្រតិបត្តិការឥណទាន
- បំពេញលក្ខខណ្ឌដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

❖ **ចំពោះធនាគារ**

- ផ្តល់ជាគំនិតយោបល់ដល់អ្នកគ្រប់គ្រងធនាគារដើម្បីអភិវឌ្ឍការគ្រប់គ្រងឥណទានឲ្យ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

❖ **ចំពោះសាធារណៈជន**

- ទទួលបានចំណេះដឹងពីគោលការណ៍ និងនីតិវិធីក្នុងការផ្តល់ឥណទានរបស់ធនាគារ ពាណិជ្ជ
- យល់ដឹងពីភាពខ្លាំង និងភាពខ្សោយនៃការផ្តល់ឥណទានរបស់ធនាគារ
- ជាឯកសារសម្រាប់និស្សិត និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវជំនាន់ក្រោយ។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទខាងលើនេះ ទិន្នន័យដែលក្រុមយើងខ្ញុំប្រមូលបាន និងប្រើប្រាស់ គឺផ្អែកទៅលើទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ។

❖ **ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ ៖** ជាការប្រមូលទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ក្នុងឯកសារនានា និងពាក់ព័ន្ធ ឬផ្សារ ភ្ជាប់ទៅនឹងប្រធានបទដែលមានដូចជា៖

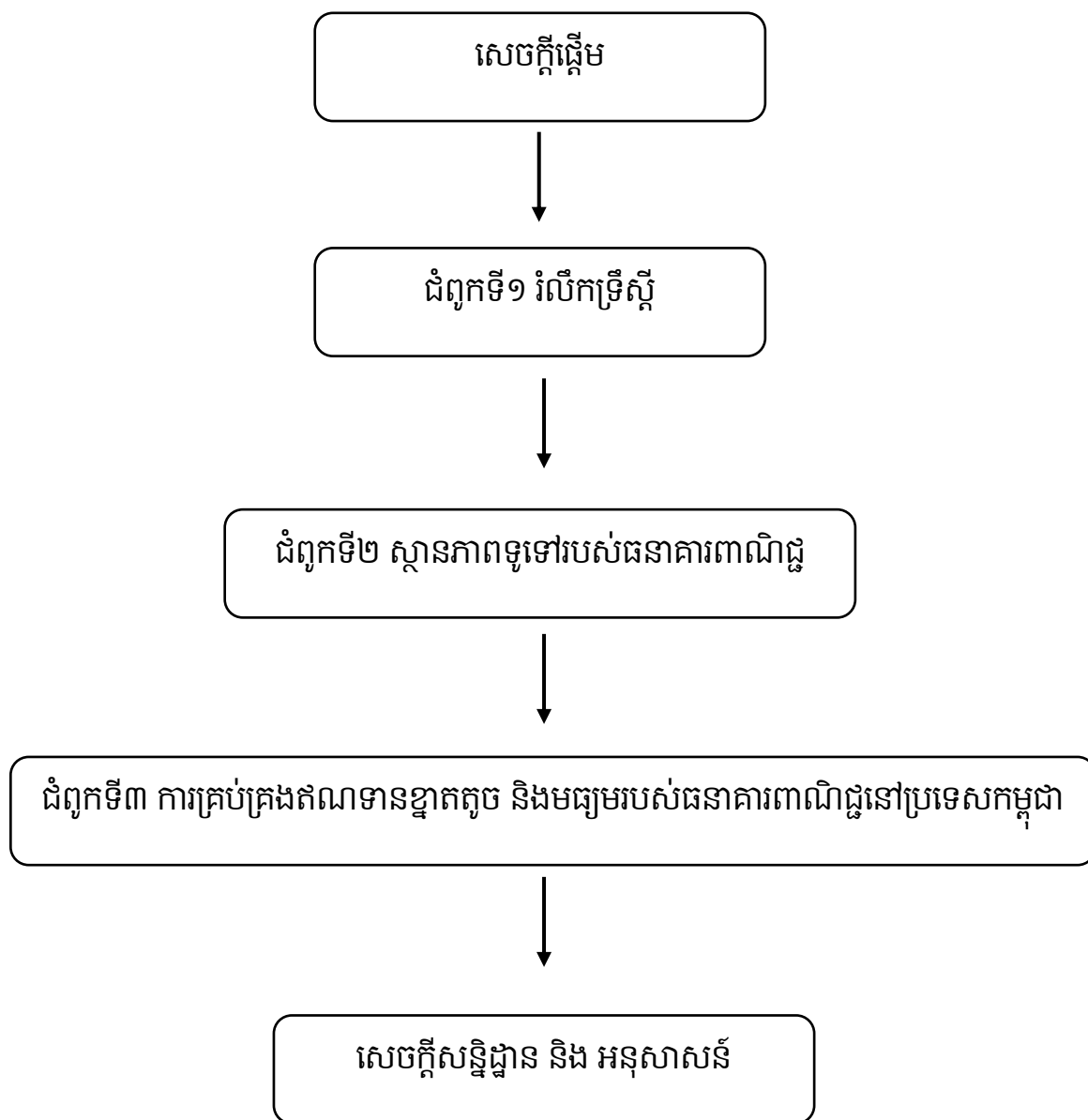
- ឯកសារមេរៀនដែលបានសិក្សា និងទទួលបានពីសាស្ត្រាចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

- របាយការណ៍ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទដែលមាននៅក្នុងបណ្ណាល័យ
- ឯកសារមួយចំនួនទៀតដែលបានពីការស្រាវជ្រាវតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណេត ជាពិសេសគេហទំព័រធនាគារដែលលើកយកមកសិក្សា
- ឯកសារដែលទទួលបានពីធនាគារ និងខិតប័ណ្ណនានាដែលទាក់ទងទៅនឹងផ្នែកឥណទាន
- ឯកសារដែលស្រាវជ្រាវចេញពីសៀវភៅទ្រឹស្តី។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានបែងចែកជា ៣ជំពូកដូចខាងក្រោម៖

- សេចក្តីផ្តើម៖ រួមមាន លំនាំបញ្ហា ចំណេញបញ្ហា គោលបំណង ដែនកំណត់ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ
- ជំពូកទី១៖ រំលឹកទ្រឹស្តី
- ជំពូកទី២៖ ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ
- ជំពូកទី៣៖ ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៅប្រទេសកម្ពុជា
- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជំពូកទី១

រំលឹកប្រវត្តិសាស្ត្រ

ជំពូកទី១

វិស័យកម្រិត

១.១. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទាន

១.១.១. និយមន័យឥណទាន

យោងតាមប្រភពឯកសារផ្សេងៗគ្នា ការឲ្យនិយមន័យរបស់ឥណទានក៏មានលក្ខណៈខុសៗគ្នាផងដែរ។ ឥណទានត្រូវបានគេឲ្យនិយមន័យជាច្រើនបែប ទៅតាមគោលបំណងផ្សេងៗសម្រាប់តម្រូវតាមការប្រើប្រាស់ឥណទាន។

- ឥណទាន គឺជាការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬការប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្នទៅឲ្យអ្នកខ្ចីនូវបរិមាណតម្លៃអាចជា វត្ថុ ឬជាប្រយោជន៍ (លុយ) ជាមួយនឹងការសន្យាសងត្រឡប់ទៅម្ចាស់កម្មវិញទាំងដើម និងការប្រាក់។¹
- ឥណទានមានន័យថា ជាទឹកប្រាក់ដែលធនាគារ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុឲ្យអតិថិជនខ្ចី។ ឥណទានក៏អាចមានន័យថា ជាការទទួលមូលធន ឬសាច់ប្រាក់សមមូលដែលត្រូវទទួល ដោយផ្អែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងធនាគារ និងភាគីដទៃដែលតម្រូវឲ្យអ្នកខ្ចីប្រាក់ទូទាត់សងបំណុលគេ បន្ទាប់ពីមានលក្ខខណ្ឌដាក់ជាក់លាក់រួមជាមួយអត្រាការប្រាក់។²
- ឥណទាន គឺជាការផ្តល់កម្ចីជាប្រាក់រវាងពីភាគីរួមមានម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុលក្នុងលក្ខខណ្ឌមួយដែលកូនបំណុលសន្យាទូទាត់សងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ ដែលបានកំណត់ក្នុងរយៈពេលព្រមព្រៀងនាពេលអនាគត។³

១.១.២. លក្ខណៈពិសេសនៃឥណទាន

ឥណទានមានលក្ខណៈពិសេសចំនួន ៣ គឺ៖

- ការផ្ទេរសិទ្ធិលើការប្រើប្រាស់ពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ទៅឲ្យជនម្នាក់ទៀត។
- ការផ្ទេរសិទ្ធិលើការប្រើប្រាស់នេះ ជាការផ្ទេរសិទ្ធិបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។
- នៅពេលដល់ពេលកំណត់ អ្នកខ្ចីត្រូវធ្វើការទូទាត់នូវចំនួនដែលបានខ្ចីជាមួយនឹងថ្លៃឈ្នួលនៃប្រាក់កម្រៃនោះ (ការប្រាក់)។

¹ លោកគ្រូ ឈាង ហ៊ុយ “Credit Management” (២០១៧), ទំព័រទី ២៨

² ហ៊ុង ច័រ្យាភី និងហ៊ាង សាហ៊ីប “វិចនានុក្រមបច្ចេកសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច” (២០០៤), ទំព័រទី ១៧០-១៧១

³ ទី វ៉ា “គ្រប់គ្រងឥណទាន” (២០១៦), ទំព័រទី ៥

១.១.៣. សមាសភាពឥណទាន

⁴មានកត្តាជាច្រើនដើរតួនៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន ដែលអ្នកលក់ ឬអ្នកឱ្យខ្ចីត្រូវសិក្សាវិភាគ និងពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់លាស់មុននឹងសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន។ កត្តាទាំងនោះរួមមាន៖

- ហានិភ័យ៖ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន អ្នកទិញ ឬកូនបំណុលអាចមិនសងប្រាក់គ្រប់ចំនួននៅកាលចុងបញ្ចប់។ ប្រសិនបើដូច្នេះអ្នកលក់ ឬអ្នកឱ្យខ្ចីនឹងបាត់បង់នឹងតម្លៃទំនិញ ឬសេវាកម្ម និងមូលនិធិដើមដែលបានផ្តល់ឱ្យកូនបំណុល។ ការបាត់បង់នេះនឹងកើតមានរាល់ពេល រួមនឹងថ្លៃដើមដែលត្រូវចំណាយបន្ថែម ដើម្បីទាមទារបំណុលមកវិញ។ បញ្ហានេះគឺជាហានិភ័យនៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន។
- ពេលវេលា៖ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទានអ្នកលក់ ឬអ្នកឱ្យខ្ចីត្រូវរងចាំទទួលបានការសងត្រឡប់មកវិញពីអ្នកទិញ ឬអ្នកខ្ចី។ ប្រសិនបើអ្នកលក់ទទួលបានសាច់ប្រាក់ភ្លាមៗនោះ គេនឹងអាចយកសាច់ប្រាក់ទៅវិនិយោគបន្តនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ឬការវិនិយោគលើអ្វីមួយផ្សេងទៀត។
- ទ្រព្យធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំ៖ អ្នកលក់ ឬអ្នកឱ្យខ្ចីត្រូវការធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំជាផ្នែកមួយនៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន។ វត្ថុបញ្ចាំ ឬទ្រព្យត្រូវមានតម្លៃ និងងាយស្រួលលក់ (ងាយបម្លែងជាសាច់ប្រាក់) ដែលអ្នកទិញ ឬអ្នកខ្ចី (កូនបំណុល) ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។ កូនបំណុលដាក់កម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួននេះទៅឱ្យអ្នកផ្តល់ឥណទាន ដើម្បីធានានូវការមិនសងបំណុល។
- ចំណាយប្រតិបត្តិការ៖ អ្នកលក់នឹងកើតចំណាយប្រតិបត្តិការបន្ថែមទៀត នៅពេលទទួលយកកិច្ចសន្យាសងរបស់កូនបំណុល។ ចំណាយកិច្ចការរដ្ឋបាល (ដូចជាការបោះពុម្ពឯកសារសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន) ចំណាយសម្ភារៈ ព្រមទាំងចំណាយដែលមិនអាចចៀសវាងបាននោះគឺ ចំណាយផ្នែកច្បាប់ និងចំណាយទារប្រមូលឥណទាន។
- ការឯកភាពតាមច្បាប់៖ ប្រតិបត្តិការឥណទានជះឥទ្ធិពលដោយច្បាប់។ ច្បាប់នេះចម្លងដោយរដ្ឋ និងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដើម្បីការពារទាំងកូនបំណុល និងម្ចាស់បំណុល។ ច្បាប់ទាំងនេះពន្យល់ពីវិធីចៀសវាងការជាកពិន័យ និងរាល់ចំណាយថ្លៃដើមបន្ថែមពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទំនាស់។ ដូចនេះនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលតម្រូវឱ្យមានការយល់ដឹងពីច្បាប់នេះ ដើម្បីឱ្យអ្នកធ្វើការក្នុងផ្នែកឥណទានយល់ច្បាស់ពីទំនាក់ទំនងប្រតិបត្តិការឥណទាន។

⁴ គួយ សុខម៉េង និងស៊ី ការក្ស, ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន, ទំព័រ ១១ - ១២

- អតិផរណា៖ អតិផរណាជាទូទៅកើតមាននៅលើតម្លៃទំនិញ ឬសេវាកម្ម។ ប្រសិនបើពេលសងប្រាក់ពន្យាក្នុងកំឡុងពេលមួយមានអតិផរណា នោះអំណាចទិញនៃធនលាភមិនគ្រប់គ្រាន់ដូចតម្លៃដើមដែលមានផ្តល់ទៅកូនបំណុលនោះទេ។
- បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ៖ ម្ចាស់បំណុលអាចត្រូវការ ឬមិនត្រូវការបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងផ្នែកប្រតិបត្តិការឥណទាន។ បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុនឹងជួយម្ចាស់បំណុលគ្រប់គ្រងចំណាយថ្លៃដើម ការខាតបង់មិនសងតាមផែនការជាដើម។ ពេលដែលបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុមិនបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នោះទេ គេនឹងបញ្ចូលវាទៅក្នុងតម្លៃទំនិញ ឬសេវាកម្ម។

១.១.៤. ប្រភេទឥណទាន

ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជន ធនាគារបានសម្រេចចិត្តក្នុងការផ្តល់ឥណទានជាច្រើនប្រភេទដោយផ្អែកលើគោលបំណងនៃកម្ចី និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អតិថិជន។ ឥណទានត្រូវបានបែងចែកជាពីរធំៗ គឺ ឥណទានឯកជន និងឥណទានសាធារណៈ។⁵

១.១.៤.១. ឥណទានឯកជន

ឥណទានឯកជន គឺជាឥណទានដែលប្រើប្រាស់ដោយបុគ្គល ឬដោយអ្នកជំនួញជាច្រើនដែលនាំទៅរកការដោះដូរក្នុងវិស័យឯកជននៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើង។ ឥណទានឯកជនមាន ២ គឺ៖

- ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់
- ឥណទានអាជីវកម្ម

ក. ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ (Consumer Credit)

ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាប្រភេទឥណទានមួយដែលផ្តល់ជូនដល់ការទិញទំនិញ ឬសេវាកម្មផ្សេងៗតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជនដូចជាឡាន ម៉ូតូ គេហដ្ឋាន ។ល។ ដោយមានលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗក្នុងការសងត្រឡប់នាពេលអនាគត តាមការកំណត់របស់ម្ចាស់ឥណទាន។

នៅក្នុងឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់មានបែងចែក ៣ ប្រភេទទៀតគឺ៖

- ❖ **ឥណទានរាយ (Retail Credit)** គឺជាប្រភេទឥណទានដែលអ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ទិញទំនិញសម្រេចនិងសេវាកម្មដោយផ្ទាល់ពីអ្នកលក់ដោយប្រើជា ឥណទានវិល ឥណទានសង់រំលស់រាយ ឬឥណទានសេវា។

⁵ លោកគ្រូ ឈាង ហ៊ុយ “ ការគ្រប់គ្រងឥណទាន” (២០១៦), ទំព័រទី ២៨-៣៤

- ឥណទានរំលស់ គឺជាកិច្ចសន្យាព្រមព្រៀងមួយដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ ទិញទំនិញដោយប្រើឥណទានរហូតដល់ចំនួនអតិបរិមាមួយចំនួន។ ឧទាហរណ៍៖ Credit Card។
- ឥណទានសងរំលស់វាយ គឺជាការទិញដែលមានទ្រង់ទ្រាយធំ និងច្រើនមុខហើយទំនិញដែលទិញជាសេរីថេរ សំណងទៀងទាត់លើរយៈពេលវែងកំណត់តាមពេលវេលា និងកិច្ចសន្យាធ្វើឡើងពេលទិញទំនិញម្តងៗ។
- ឥណទានសេវា គឺជាឥណទានដែលកើតឡើងពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាយល់ព្រមផ្តល់សេវាកម្មហើយរង់ចាំសំណងពីអតិថិជន។

❖ **ឥណទានសាច់ប្រាក់ (Cash Credit)** គឺជាប្រភេទឥណទានដែលអ្នកខ្ចីទទួលបានសាច់ប្រាក់យកទៅប្រើប្រាស់ ដោយតម្រូវឲ្យសងត្រឡប់មកវិញទៅតាមកិច្ចសន្យាខ្ចីទាំងប្រាក់ដើម ការប្រាក់ និងបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។ ឥណទាននេះអាចទូទាត់តាមវិធី ឥណទានរំលស់ និងឥណទានសងតែម្តង។

- ឥណទានរំលស់ គឺជាកម្ចីរៀបជាសេរីថេរសម្រាប់សំណងទៀងទាត់រួមមាន ឥណទានសម្រាប់សិស្ស ឬឥណទានឡាន ជាដើម។
- ឥណទានសងតែម្តង គឺជាកម្ចីដែលមានរយៈពេលខ្លី ជាទូទៅអ្នកខ្ចីទទួលបានប្រាក់ជាមុនសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬតិចជាងមួយឆ្នាំ ជាមួយនឹងកិច្ចសន្យាសងវិញតែម្តងទាំងការប្រាក់និងប្រាក់ដើមនៅពេលវេលាកំណត់ជាក់លាក់។

❖ **ឥណទានអចលនទ្រព្យ (Real Estate Credit)** ជាកម្ចីសម្រាប់ការទិញអចលនទ្រព្យ ឬបំណងផ្សេងដែលក្នុងនោះប្រាក់ដែលផ្តល់ឲ្យអ្នកខ្ចីត្រូវធានាដោយអចលនទ្រព្យជាក់បញ្ចាំសម្រាប់កម្ចីនោះ។

ខ. ឥណទានអាជីវកម្ម (Business Credit)

ឥណទានអាជីវកម្ម គឺជាប្រភេទកម្ចីមួយដែលផ្តល់ឲ្យអាជីវករក្នុងការទិញវត្ថុធាតុដើម សន្និធិ ដោយធ្វើការពន្យានរំពេលវេលានៃការទូទាត់ប្រាក់។ ឥណទានអាជីវកម្មត្រូវបានគេបែងចែកជាពីរប្រភេទគឺ ឥណទានសម្រាប់លក់ និងមូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ។

❖ **ឥណទានសម្រាប់លក់ (Merchandise Credit)** គឺជាឥណទានសម្រាប់ទទួលទំនិញ វត្ថុធាតុដើមនិងសារពើភ័ណ្ឌសម្រាប់លក់បន្ត។ ជាទូទៅ អាជីវករទទួលបានទំនិញ ហើយមានកិច្ចព្រមព្រៀងយល់ព្រមទទួលទូទាត់តាមលក្ខខណ្ឌនៃការលក់ ដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់បានផ្តល់ឲ្យ និងអនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជនទូទាត់តាមពេលវេលាកំណត់។

- ❖ មូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ (Financial Capital for Operations) គឺជាឥណទានសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម ការថែទាំ និងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។

១.១.៤.២. ឥណទានសាធារណៈ

ឥណទានសាធារណៈ គឺជាប្រភេទឥណទានកម្រិតរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីមានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ទិញទំនិញ ឬសេវាកម្ម និងកម្មវិធីសុខមាលភាព ការសង្គ្រោះដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលធ្វើការខ្ចីប្រាក់ នៅពេលដែលចំណូលពន្ធដែលប្រមូលបានមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់ថ្លៃចំណាយទាំងនោះ។ ការខ្ចីរបស់រដ្ឋាភិបាល គឺធ្វើតាមរយៈការលក់សញ្ញាប័ណ្ណរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាសងវិញទៅឲ្យអ្នកវិនិយោគជាមួយនឹងការប្រាក់ នៅពេលអនាគតដែលបានសន្យានៅលើប័ណ្ណនោះ។

១.២. ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន

១.២.១. ការវិភាគលើឯកសារឥណទាន

- ❖ ដំណាក់កាលទី១៖ អតិថិជនត្រូវមកធនាគារដើម្បីសាកសួរពីព័ត៌មានពីការសុំឥណទាន បន្ទាប់មកអតិថិជនត្រូវបំពេញពាក្យខ្ចីឥណទានរបស់ធនាគារ (Application Form) និងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយឯកសារដែលមានដូចជា អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សៀវភៅគ្រួសារជាដើម។ នៅពេលសំណុំបែបបទត្រូវបំពេញរួចហើយ ត្រូវប្រគល់ឲ្យភ្នាក់ងារឥណទានដើម្បីធ្វើការណាត់ជួបនៅពេលណាមួយ។
- ❖ ដំណាក់កាលទី២៖ អតិថិជនត្រូវធ្វើការសម្ភាសន៍ផ្ទាល់ជាមួយមន្ត្រីឥណទាន ដោយត្រូវរៀបរាប់ពីប្រវត្តិខ្លះៗ ប្រភពនៃវត្ថុបញ្ចាំ និងគោលបំណងនៃការខ្ចី។ ការសម្ភាសនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ព្រោះវាអាចអនុញ្ញាតឲ្យភ្នាក់ងារឥណទានធ្វើការវាយតម្លៃអត្ថចរិក ភាពស្មោះត្រង់ និងគោលបំណងនៃការខ្ចីរបស់អតិថិជនបាន។ ប្រសិនបើក្នុងកំឡុងពេលសម្ភាសនេះ អតិថិជនបានបញ្ចេញកាយវិការដែលបង្ហាញពីភាពមិនស្មោះត្រង់ ឬគោលបំណងខ្ចីមិនច្បាស់លាស់ ភ្នាក់ងារអាចធ្វើការបដិសេធសំណើរបាន ព្រោះវាជាចំណុចអវិជ្ជមានក្នុងការសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន។
- ❖ ដំណាក់កាលទី៣៖ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវធ្វើការចុះជួបអតិថិជនម្តងទៀតនៅគេហដ្ឋាន ឬទីតាំងអាជីវកម្ម និងទីតាំងនៃទ្រព្យបញ្ចាំ ដើម្បីវាយតម្លៃលើទ្រព្យដែលអតិថិជនមាន។ ភ្នាក់ងារឥណទានក៏អាចសាកសួរពីប្រវត្តិនៃការខ្ចីរបស់អតិថិជនតាមរយៈអតីតម្ចាស់ឥណទានរបស់អតិថិជន ថាតើការបង់សងទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់ចំនួនឬទេ?

- ❖ ដំណាក់កាលទី៤៖ នៅពេលដំណាក់កាលខាងលើត្រូវបានអនុវត្តល្អហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវស្នើសុំឯកសារសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀតពីអតិថិជន ដើម្បីធ្វើជាវត្ថុតាងសម្រាប់វាយតម្លៃបន្ថែមលើសំណើរសុំខ្ចី។
- ❖ ដំណាក់កាលទី៥៖ ភ្នាក់ងារឥណទានធ្វើការវាយតម្លៃលើអតិថិជន ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ ៥C's។
- ❖ ដំណាក់កាលទី៦៖ ភ្នាក់ងារធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណលើតម្លៃទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ។
- ❖ ដំណាក់កាលទី៧៖ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវធ្វើការចរចាជាមួយអតិថិជនពីការប្រាក់ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលសម្រេចផ្តល់ឲ្យខ្ចី និងរបៀបនៃការសង។ បើអតិថិជនយល់ព្រមហើយភ្នាក់ងារត្រូវឲ្យអតិថិជនចុះកិច្ចសន្យា។
- ❖ ដំណាក់កាលទី៨៖ ធនាគារត្រូវបើកគណនីឲ្យអតិថិជនមួយ ដើម្បីដកសាច់ប្រាក់ដែលគាត់បានខ្ចីតាមកិច្ចសន្យាដែលបានព្រមព្រៀងខ្ចី។

១.២.២. ការវិភាគឥណទាន

នាយកដ្ឋានឥណទានត្រូវយល់ដឹងចំនុចសំខាន់ៗបីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យសុំខ្ចីប្រាក់នីមួយៗ។

- ✓ តើអ្នកសុំខ្ចីគួរឲ្យទុកចិត្តដែរឬទេ? តើអាចដឹងតាមវិធីណា?
- ✓ តើការខ្ចីឥណទានបានចងក្រងជាឯកសារបានត្រឹមត្រូវឬទេ?
- ✓ តើធនាគារអាចសម្រេចបាននូវការទាមទារកម្រៃសកម្ម ឬប្រាក់ចំណូលរបស់អតិថិជនបានដែរឬទេ?

ដូចនេះ នាយកដ្ឋានឥណទានត្រូវតែមានទេព្យកោសល្យ សមត្ថភាពខ្ពស់ ព្រមទាំងមានបទពិសោធន៍ក្នុងការត្រួតពិនិត្យទៅលើគុណសម្បត្តិអតិថិជនរបស់ខ្លួន។ ការត្រួតពិនិត្យនេះធ្វើឡើងដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលអាចកើតមានឡើងក្រោយពេលផ្តល់ឥណទាន និងធានាឲ្យបាននូវស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។

ក្នុងការវាយតម្លៃលើបែបបទស្នើសុំឥណទាន ភ្នាក់ងារឥណទានទទួលខុសត្រូវយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ និងវិភាគយ៉ាងល្អិតល្អន់ទៅកត្តាមួយចំនួនដូចជា៖

➤ **ការវិភាគលើ 5C's**

ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតឥណទាន អ្នកគ្រប់គ្រងឥណទានជាច្រើនបានប្រើប្រាស់ 5C's ដែលជាវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើការវិភាគ ឬវាយតម្លៃពីគុណសម្បត្តិឥណទាន មុនពេលធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្តល់

ឥណទាន។ 5C's គឺជាការកាត់យកអក្សរជួរមុខរបស់ភាសាអង់គ្លេសនៃពាក្យថា Character, Capacity, Capital, Collateral និងConditions។

❖ **អត្តចរិត (Character)**

អត្តចរិត សំដៅលើការប្រព្រឹត្ត ឬក៏ការឃោរឃៅរបស់អតិថិជន។ អត្តចរិតកំណត់ដោយទម្លាប់ និងអាកប្បកិរិយាដែលសម្តែងចេញតាមរយៈ ការដើរ ការហូបអាហារ ការជីកស៊ី ឬការលេងល្បែងស៊ីសងជាដើម។ អត្តចរិត ក៏បញ្ចេញឲ្យឃើញតាមសកម្មជំនួញ ឬវិជ្ជាជីវៈដូចជា កាតព្វកិច្ចសងសំណង ការតវ៉ាដោយគ្មានភស្តុតាង ឬការសងត្រឡប់ទំនិញវិញដោយគ្មានមូលហេតុ ការមិនគោរពសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃជាដើម។ អត្តចរិតនឹងបង្ហាញពីឆន្ទៈរបស់អតិថិជន ឬអ្នកស្នើសុំឥណទានក្នុងការទូទាត់បំណុលរបស់ពួកគាត់តាមការព្រមព្រៀងកិច្ចសន្យា។

❖ **សមត្ថភាព (Capacity)**

សមត្ថភាព ជាលទ្ធភាពរបស់អ្នកស្នើសុំក្នុងការទូទាត់បំណុលរបស់ពួកគាត់ នៅពេលដល់កាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យា។ ជាទូទៅ ការវាយតម្លៃទៅលើសមត្ថភាពរបស់អ្នកស្នើសុំ ជាប់ទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតពីចំណូល ការងារ ការចំណាយផ្សេងៗ និងភាពជំពាក់បំណុលគេ។ សមត្ថភាពសងបំណុលរបស់អ្នកស្នើសុំឥណទាននឹងធ្លាក់ចុះ នៅពេលចំណូលរបស់ពួកគាត់ថយចុះ ឬបាត់បង់ការងារ។

❖ **មូលធន (Capital)**

មូលធន ជាភាពខ្លាំងខាងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកស្នើសុំឥណទាន ដែលសំដៅដល់ទ្រព្យសកម្មបម្រុងទុក។ ទ្រព្យសកម្មទាំងនោះជាទ្រព្យរូបិយមានដូចជា សមតុល្យប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារ (គណនីមានការកំណត់) ផ្ទះ ដីធ្លី អាគារ រថយន្តជាដើម និងទ្រព្យសកម្មអរូបិយមានដូចជា បទពិសោធន៍ការងារ ចំណេះដឹង ឬជំនាញជាដើម។ ទ្រព្យសកម្មទាំងនោះនឹងជួយសម្រួលដល់អ្នកស្នើសុំឥណទាន នៅពេលពួកគាត់ជួបប្រទះនឹងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារតែប្រាក់ចំណូលថយចុះ ឬបាត់បង់ការងារ។

❖ **ទ្រព្យធានា ឬទ្រព្យបញ្ចាំ (Collateral)**

ទ្រព្យធានា ជាកិច្ចការរបស់សិទ្ធិជាម្ចាស់លើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកស្នើសុំឥណទាន នៅពេលពួកគាត់មិនមានលទ្ធភាពសងបំណុល។ ទ្រព្យធានា ជាវត្ថុមួយដើម្បីធានាលើឥណទាន វាផ្តល់នូវសុវត្ថិភាពសម្រាប់កម្ចីឥណទាន ឬជាកាតព្វកិច្ចឥណទាន។ ជាទូទៅ ទ្រព្យធានាតែងតែជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយណា ដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់បានយូរ ងាយលក់នៅលើទីផ្សារហើយតម្លៃអាចប្រែប្រួលតិចតួច។

❖ **លក្ខខណ្ឌ (Conditions)**

លក្ខខណ្ឌ ជាប្រភេទនៃការវិភាគមួយដើម្បីចង់ដឹងថា តើអ្នកស្នើសុំឥណទានមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងណាជាមួយប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងមើលថា តើព្រឹត្តិការណ៍សេដ្ឋកិច្ចមានឥទ្ធិពលកម្រិតណាចំពោះសមត្ថភាព ឬលទ្ធភាពសងភាពបំណុល និងឆន្ទៈសងបំណុលរបស់ពួកគាត់។ ការងារមួយចំនួនមានការប្រែប្រួលជាខ្លាំងតាមការប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ចទាំងក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ប៉ុន្តែមានការងារមួយចំនួនមិនសូវទទួលរងឥទ្ធិពលពីសេដ្ឋកិច្ចនោះទេ។

១.៣. ហានិភ័យឥណទាន

១.៣.១. និយមន័យហានិភ័យឥណទាន

ហានិភ័យឥណទាន គឺជាប្រូបាប៊ីលីតេដែលអាចលើកឡើងចំពោះធនាគារ ដែលធ្វើឲ្យធនាគារទទួលរងនូវការខាតបង់ ដោយសារអតិថិជនរបស់ខ្លួនមិនបានសងបំណុលតាមកិច្ចសន្យា ឬមិនអាចសងបំណុលបាន ឬសងមិនគ្រប់ចំនួនទាំងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់។^៦

ហានិភ័យឥណទាន ជាប្រភេទហានិភ័យមួយដែលធនាគារយកចិត្តទុកដាក់ជាងគេ ព្រោះហានិភ័យឥណទាននេះអាចធ្វើឲ្យធនាគារឈានទៅរកភាពក្ស័យធនបាន។

១.៣.២. ប្រភេទហានិភ័យឥណទាន

ហានិភ័យឥណទានរួមមាន៖

- **ហានិភ័យសន្ទនីយភាព៖** កើតឡើងបណ្តាលមកពីស្ថាប័នឥណទានមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការបំពេញតម្រូវការសាច់ប្រាក់តាមគម្រោង។ អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យតម្រូវការសាច់ប្រាក់ក្នុងស្ថាប័នជាប្រចាំ គឺត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមានសមតុល្យរវាងប្រភពឥណទាន និងការផ្តល់ឥណទាន ហើយចាំបាច់ត្រូវមានទុនបម្រុងសម្រាប់ទប់ស្កាត់ក្នុងការខ្វះខាតសាច់ប្រាក់។
- **ហានិភ័យលើអត្រាការប្រាក់៖** គោលការណ៍នៃការផ្តល់ឥណទានត្រូវធ្វើឡើងដោយមានការចុះកិច្ចសន្យាត្រឹមត្រូវ ដោយបញ្ជាក់នូវអត្រាការប្រាក់ច្បាស់លាស់ ក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ។ ប្រសិនបើម្ចាស់មូលធនមានការប្រែប្រួល ឬទាមទារឲ្យតម្លើងការប្រាក់ខ្ពស់ពេក នោះហានិភ័យលើអត្រាការប្រាក់អាចនឹងកើតឡើង។ អ្នកគ្រប់គ្រងឥណទានត្រូវមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការវិភាគ និង

^៦ លោក សួន ចំរើន " ស្ថាប័ន និងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ" (២០០៧), ទំព័រទី ៦

កំណត់អត្រាការប្រាក់ដ៏សមរម្យ និងបង្កើតនូវកិច្ចសន្យា ឬលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដើម្បីទប់ស្កាត់ហានិភ័យអត្រាការប្រាក់។

- **ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ៖** កើតឡើងបណ្តាលមកពីភាពហុយក្នុងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុរួមមាន ការធ្លាក់ចុះនៃទំនាក់ទំនងជាមួយអតិថិជន និងការទាក់ទងផ្ទាល់មានភាពខ្សោយ ជាងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ស្របពេលដែលប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកមានការវិវត្តន៍យ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការអាចកើតឡើងដោយសារផលិតផល គុណភាពសេវាកម្ម និងស្ថេរភាពបុគ្គលិក។ អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងវិភាគពីចំណុចទាំងនេះ ដើម្បីចៀសវាងនៃការកើតឡើងនូវហានិភ័យនេះ។
- **ហានិភ័យមូលធន៖** កើតឡើងដោយសារការប្រែប្រួលនៃថ្លៃចំណូលលើទីផ្សារនៃមូលធនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន។ នៅពេលដែលមានការប្រែប្រួលលើការប្រកួតប្រជែងខ្លាំងពេក ធ្វើឲ្យស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុត្រូវតែបង្កើនសមត្ថភាពក្នុងការប្រកួតប្រជែង ដើម្បីទាក់ទាញអតិថិជនឲ្យមកប្រើប្រាស់សេវាកម្មឥណទានរបស់ខ្លួន។

១.៣.៣. ប្រភពដែលបណ្តាលឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន

⁷ ហានិភ័យ គឺជាហេតុការណ៍ដែលបង្កឲ្យមានការខូចខាតជាយថាហេតុ។ យោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវកន្លងមក បានបង្ហាញឲ្យឃើញថាហានិភ័យឥណទានអាចកើតឡើងដោយសារកត្តា ៣ យ៉ាងរួមមាន៖

ក. កត្តាអតិថិជន

- ការយល់ខុសពីលក្ខខណ្ឌនៃឥណទាន ការមិនយកចិត្តទុកដាក់របស់អតិថិជន ដែលធ្វើឲ្យមិនបានដឹងពីលក្ខខណ្ឌនានាដូចជា មិនបានដឹងពីគម្រោងនៃការសងបំណុល បាត់វិក្កយបត្រ ឬវិក្កយបត្រផ្ញើមិនដល់។
- អ្នកខ្លីមានគំនិតមិនចង់សងបំណុល បានបង្កើតនូវវប្បធម៌មើលបំណាំគ្នា និងមានបំណងកេងប្រវ័ញ្ចពេលវេលាសងប្រាក់។
- ការមិនគោរពតាមកិច្ចសន្យា ឬកិច្ចព្រមព្រៀង និងព្យាយាមបង្កើតបញ្ហា ដើម្បីពន្យារពេលនៃការសងបំណុល។

⁷ Anthony S., "Credit Risk Management In and Out of the Financial Crisis", (2010), Page 24-33

- អ្នកខ្ចីរួមគំនិតជាក្រុម ឬជាមួយនឹងអ្នកធានាក្នុងការបង្ខំឯកសារ ដើម្បីទទួលបានឥណទានក្នុងគោលបំណងយកទៅប្រើប្រាស់ខុសពីទិសដៅជំនួញ។
- អតិថិជនធ្លាប់មានប្រវត្តិជាអ្នកលេងល្បែងស៊ីសង និងអំពើអបាយមុខ ដែលបណ្តាលឲ្យអន្តរាយដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ។
- អតិថិជនអាចត្រូវបានដៃគូ ឬអ្នកវិនិយោគដទៃទៀតបោកប្រាស់ ធ្វើឲ្យអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនមានវិបត្តិ ឬប្រឈមនឹងការខាតបង់។
- ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ខុសគោលដៅ ដោយអតិថិជនមួយចំនួនបានប្រើប្រាស់ឥណទានដែលបានផ្តល់ឲ្យទៅប្រើប្រាស់ខុសគោលដៅ ដោយប្រើប្រាស់ខុសគោលបំណងនៃការខ្ចី។

ខ. កត្តាធនាគារ

- បុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការងាររបស់ខ្លួនដូចជា ភ្នាក់ងារឥណទានវាយតម្លៃប្រាក់កម្ចីមិនបានត្រឹមត្រូវ និងសិក្សាមិនបានល្អិតល្អន់ពីប្រវត្តិ និងអត្តចរិតអ្នកខ្ចី លំហូរសាច់ប្រាក់ លទ្ធភាពសង និងហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធ។ កត្តានេះអាចគ្រប់គ្រងបានតាមរយៈការពង្រឹងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តន៍ទៅតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីស្តីពីឥណទាន។
- ភ្នាក់ងារឥណទាន មិនបានយកចិត្តទុកដាក់បំពេញឯកសារឥណទានឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ឬមិនបានបង្កើតជាកិច្ចព្រមព្រៀងនានាដើម្បីជាជំនួយ និងជាភស្តុតាងក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាបំណុលដែលអាចនឹងកើតមានឡើង។
- ភ្នាក់ងារឥណទានមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យលើបំណុលឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។

គ. កត្តាសង្គម និងធម្មជាតិ

- សង្គម៖ សង្គ្រាម ការប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ច ការផ្លាស់ប្តូររដ្ឋាភិបាល និងនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច។
- វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច៖ នាំឲ្យក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស អាជីវកម្មត្រូវប្រឈមមុខនឹងការក្ស័យធន ព្រោះថាតម្រូវការអតិថិជនមានការធ្លាក់ចុះ ដូច្នេះធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនមិនមានលទ្ធភាពសងបំណុលឲ្យធនាគារ។
- គ្រោះធម្មជាតិ៖ ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត ភ្លើងឆេះផ្ទះ និងមហន្តរាយផ្សេងៗដែលនាំឲ្យអតិថិជនបាត់បង់លទ្ធភាពសងបំណុលឲ្យធនាគារ ដោយសារតែអាជីវកម្ម ឬមុខរបរត្រូវបានផ្អាកដំណើរការ។

១.៣.៤. ផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីហានិភ័យឥណទាន

^៨ នៅពេលដែលហានិភ័យឥណទានមានទំហំកាន់តែធំឡើងៗ នោះនាំឲ្យមានផលប៉ះពាល់ទៅលើកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ❖ បង្កើនចំណាយបន្ថែមសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ
 - ភ្នាក់ងារចំណាយពេលច្រើន ដើម្បីតាមដានលើហានិភ័យឥណទាននោះ
 - ភ្នាក់ងារមិនមានពេលសម្រាប់បញ្ចេញឥណទានថ្មីទៀត
 - រំលស់យានយន្តកើនឡើង (ដោយបង្កើននូវប្រតិបត្តិការតាមដាន)
 - ត្រូវចំណាយផ្សេងជាច្រើនទៀតដូចជា៖ ក្រដាសស្នាម ប្រេងឥន្ធនៈ ថ្លៃប្រថាប់ត្រា និងការរត់ការផ្សេងៗ។
- ❖ ខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះធនាគារ
 - ក្រមសីលធម៌ភ្នាក់ងារអាចនឹងធ្លាក់ចុះ នៅពេលដែលមានវិវាទកើតឡើង
 - បុគ្គលិកអាចមិនស្តាប់បង្គាប់អ្នកគ្រប់គ្រង ព្រោះអស់សង្ឃឹមក្នុងវិជ្ជាជីវៈ
 - អតិថិជនមិនមានជំនឿលើធនាគារ ហើយមិនហ៊ានមកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ
 - អតិថិជនដែលធ្លាប់សងបំណុលទៀងទាត់ បែរជាមិនសងទៀងទាត់តាមគេឯង។
- ❖ សរុបផលប៉ះពាល់
 - បាត់បង់ទីផ្សារ
 - ចំណូលពីការប្រាក់ថយចុះ
 - គ្មានមូលនិធិសងប្រាក់បញ្ញើ
 - អតិថិជនប្រាក់បញ្ញើអាចដកប្រាក់វិញ
 - ប្រាក់ចំណេញរបស់ធនាគារទាប ដែលអាចជាហេតុឲ្យធនាគារអាចនឹងមានឱកាសក្ស័យធន។

១.៣.៥. វិធីសាស្ត្រទប់ស្កាត់ហានិភ័យឥណទាន

- ❖ ចំពោះអតិថិជន ធនាគារត្រូវវាយតម្លៃអតិថិជនឲ្យត្រឹមត្រូវដូចជា៖
 - គោលបំណងនៃការខ្ចី និងត្រូវមានវត្ថុបញ្ចាំ ឬអ្នកធានា
 - វិភាគលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

^៨ បណ្ឌិត ហួន ប៉ូលី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ”, (២០១៧), Page ៨២-៨៣

- ពិចារណាលើគោលជំហរអ្នកសុំខ្ចីប្រាក់
 - ផ្តល់យោបល់ក្នុងករណីផ្សេងៗដែលទាក់ទងក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។
- ❖ ចំពោះធនាគារត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិកដែលមានកត្តាដូចខាងក្រោម៖
- ជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមានចំណេះដឹងខាងឥណទាន
 - ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមដល់បុគ្គលិកជាការចាំបាច់
 - ដាក់ទោសចំពោះបុគ្គលិកដែលមានកំហុស
 - លើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកដែលខិតខំធ្វើការបានល្អ។^៩

១.៣.៦. ការដោះស្រាយចំពោះបំណុលមានបញ្ហា

➢ បំណុលមានបញ្ហា

បំណុលមានបញ្ហាកើតឡើង ដោយសារការខ្វះខាតសាច់ប្រាក់របស់កូនបំណុលសម្រាប់ទូទាត់សងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមតាមកិច្ចសន្យា។ នៅពេលបញ្ហានោះកើតឡើង នោះសញ្ញាណនៃវិបត្តិផ្ទៃក្នុង និងផ្ទៃក្រៅក៏កើតឡើងដែរ។ មន្ត្រីឥណទានត្រូវស្វែងយល់ពីសញ្ញាណនៃវិបត្តិទាំងនេះឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងធ្វើការកែប្រែភ្លាមៗ ដើម្បីការពារនឹងបញ្ហានេះ ធនាគារពឹងផ្អែកលើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញតាមគ្រាជាក់លាក់ ដែលអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ដើម្បីរកឲ្យឃើញនូវហានិភ័យណាដែលមន្ត្រីឥណទានរកមិនឃើញ។ នៅក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលមានប្រសិទ្ធផ្តល់ ប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ គឺជាអ្នកដំបូងដែលរកឃើញនូវសញ្ញាណនៃឥណទានដែលមានបញ្ហា។

សញ្ញាណនៃឥណទានដែលមានបញ្ហារួមមាន៖

- ការពន្យារពេលទទួលព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសប្រសិនបើកិច្ចសន្យានៃកូនបំណុលតម្រូវឲ្យមានការបញ្ជូនឯកសារឲ្យទាន់ពេលវេលា។
- ការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងលឿននៃផែនការអាជីវកម្មមូលដ្ឋានរបស់កូនបំណុល និងការធ្លាក់ចុះនៃទីផ្សារអាជីវកម្មរបស់កូនបំណុល (ការធ្លាក់ចុះនៃការលក់ ឬប្រាក់ចំណេញ)។
- មានប្រើប្រាស់សេវាឥណទាន (ខ្ចីបន្ថែម) ពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។

^៩ បណ្ឌិត ហួន ប៉ូលី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ”, (២០១៧), Page ៨៣-៨៤

➤ **ដំណោះស្រាយ**

រាល់បំណុលមានបញ្ហាតែងតែមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា ហើយវិធីសាស្ត្រក៏មានច្រើនទៅតាមលក្ខណៈ នីមួយៗផងដែរ។ វិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗ សម្រាប់ដោះស្រាយរួមមាន៖

- បង្កើតកម្មវិធីរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធបំណុលឡើងវិញ
- ពិនិត្យឡើងវិញរាល់ឯកសារបន្ថែម និងការធានា
- រក្សាទុកវត្ថុបញ្ចាំបន្ថែម
- ស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែម
- លក់វត្ថុធានា ឬទ្រព្យបញ្ចាំ
- ចូលរួមធ្វើការជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំរបស់កូនបំណុលកំណត់រកបញ្ហាស្រាយ
- រៀបចំលក់ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិការទៅភាគីទី៣
- ជំនួសថ្នាក់ដឹកនាំថ្មី
- ចាត់វិធានការតាមផ្លូវច្បាប់ ដូចជាកោះហៅអ្នកធានាមកសងបំណុល
- រៀបចំឯកសារសម្រាប់ការក្សយធន។¹⁰

១.៤. អត្ថប្រយោជន៍ឥណទាន

ឥណទានបានក្លាយជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន ហើយឥណទាន ក៏ជាផ្នែកមួយដែលបានជួយជម្រុញសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។ ការប្រើប្រាស់ឥណទានអាចនាំផលល្អ និងផលអាក្រក់ ដែលអាស្រ័យលើមូលហេតុនៃតម្រូវការ របៀបប្រើប្រាស់ឥណទាននោះ និងលទ្ធភាពសងត្រឡប់មកវិញទៅ តាមពេលកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យារបស់អ្នកខ្ចី។

ឥណទានមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ អាជីវកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ច។

១.៤.១. ឥណទានផ្តល់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់

- **ការបង្កើនកម្រិតជីវភាពរស់នៅ៖** ជាទូទៅ អ្នកប្រើប្រាស់ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ ឥណទាន ពីព្រោះពួកគេអាចប្រើប្រាស់ចំណូលនាពេលអនាគតរបស់ពួកគេ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់នូវ ចំណាយលើទំនិញ និងសេវាកម្មដែលត្រូវការ ហើយពួកគេក៏អាចប្រើប្រាស់វាក្នុងការបង្កើននូវប្រាក់ ចំណូលនាពេលបច្ចុប្បន្នបានផងដែរ។

¹⁰ បណ្ឌិត ហួន ប៉ូលី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ”, (២០១៧), Page ៨៤-៨៥

- **ការដោះស្រាយពេលមានអាសន្ន៖** ឧបត្ថម្ភហេតុដែលអាចកើតឡើងដោយមិនមានការគ្រោងទុកបានដូចជា គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ មានជម្ងឺ រថយន្តខូច ជាដើម។ បញ្ហាទាំងនេះត្រូវការថវិកាជាបន្ទាន់សម្រាប់ដោះស្រាយ។ ការប្រើប្រាស់ឥណទាននឹងអាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់មានថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចំណាយលើបញ្ហាអាសន្នទាំងនេះ។
- **ភាពងាយស្រួល៖** ការប្រើប្រាស់ឥណទានបានបង្កើតភាពងាយស្រួលជាច្រើនដល់អ្នកប្រើប្រាស់។ អ្នកប្រើប្រាស់អាចធ្វើការទូទាត់លើចំណាយផ្សេងៗដូចជា ការទិញទំនិញ សេវាកម្ម និងការចំណាយសម្រាប់ការធ្វើដំណើរបានគ្រប់ទីកន្លែងបានដោយគ្រាន់តែមានកាតឥណទាននៅក្នុងដៃប៉ុណ្ណោះ។

១.៤.២. ឥណទានផ្តល់ដល់អាជីវកម្ម

- **ការពង្រីកទីផ្សារ៖** មានអាជីវកម្មជាច្រើនបានប្រើប្រាស់ឥណទានសម្រាប់ពង្រីកទីផ្សារ និងបង្កើនចំនួនអតិថិជនរបស់ខ្លួនតាមរយៈការទិញទំនិញជំពាក់ ដែលផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលដល់អាជីវកម្មក្នុងការបង្វិលសាច់ប្រាក់របស់ខ្លួន។
- **ការផ្តល់ជាសន្និធិ៖** អាជីវកម្មត្រូវពឹងផ្អែកលើសន្និធិ សម្រាប់ធ្វើការបង្វិលទំនិញប្រចាំថ្ងៃ។ ឥណទាននឹងផ្តល់នូវសន្និធិគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ធ្វើការបង្វិលតាមតម្រូវការប្រចាំថ្ងៃ។
- **ការទទួលបានមូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុ៖** ការមានដើមទុនគ្រប់គ្រាន់ជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ធ្វើការចាប់ផ្តើមដំណើរការអាជីវកម្ម ការថែទាំ និងការពង្រីកប្រតិបត្តិការ។ ការប្រើប្រាស់ឥណទាននឹងផ្តល់ជាសាច់ប្រាក់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទាំងនេះ ដែលអាចឈានទៅរកការបង្កើតប្រាក់ចំណេញបន្ថែមទៀត។

១.៤.៣. ឥណទានផ្តល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច

ឥណទានប្រៀបដូចជាប្រេងអំពិលសម្រាប់ក្បាលម៉ាស៊ីនសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានបង្កើតបានជាចលនាសាច់ប្រាក់ និងជាផ្នែកមួយនៃផលិតកម្មក្នុងការជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានតែងតែផ្តល់នូវមធ្យោបាយនានា ដើម្បីជាស្ថេរភាពដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដោយដាក់ចេញនូវអត្រាការប្រាក់ដោះដូរជាមួយអ្នកត្រូវការប្រើប្រាស់ឥណទាន។

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់

ធនាគារពាណិជ្ជ

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

២.១. លក្ខណៈទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

២.១.១. និយមន័យធនាគារពាណិជ្ជ

¹¹ធនាគារ គឺជាស្ថាប័នដែលផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុជាពិសេសទៅលើ ប្រាក់បញ្ញើ ឥណទាន ផលិតផល និងបំពេញសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀត។

ធនាគារពាណិជ្ជ គឺជាធនាគារដែលធ្វើប្រតិបត្តិការជាមូលដ្ឋានលើសកម្មភាពទាំង ៣នៃប្រតិបត្តិការធនាគារដូចជា ការផ្តល់ឥណទាន សេវាប្រាក់បញ្ញើ និងអនុវត្តនូវមធ្យោបាយទូទាត់។

សរុបមក ធនាគារពាណិជ្ជ គឺជាស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដែលបើកបម្រើសេវាទូលាយជាងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត។ វាបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការប្រតិបត្តិខ្លួនជាអន្តរការីក្នុងការប្រមូលមូលធន ជាអ្នកខ្ចីប្រាក់ និងអ្នកដែលមានមូលធនលើស ធ្វើប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ។

២.១.២. ដើមកំណើតនៃធនាគារពាណិជ្ជ

¹² ប្រវត្តិនៃការកើតធនាគារ បានផ្សារភ្ជាប់នឹងប្រវត្តិនៃការរីកចម្រើន នៃវិស័យពាណិជ្ជកម្ម។ ដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច គឺជាលក្ខខណ្ឌមួយដែលទាមទារនូវការអភិវឌ្ឍរបស់ធនាគារ។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារបានក្លាយជាកតាមលើកក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ធនាគារចាប់ផ្តើមកើតឡើងតាមរយៈមុខងារប្តូរប្រាក់របស់ជាងមាស។ ចំពោះការចរាចរលុយនៅក្នុងប្រទេសនីមួយៗ និងក្នុងតំបន់នីមួយៗ ជាពិសេសចំពោះពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ទាមទារឲ្យមានការប្តូរប្រាក់នៅតាមព្រំដែន ដើម្បីបង្កឲ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការដោះដូរទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ។ ចំពោះអ្នកដែលរកស៊ីប្តូរប្រាក់ ភាគច្រើនជាអ្នកមាន និងពីមុនមកជាអ្នកផ្តល់កម្ចីក្នុងអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ ឬរក្សាលុយទុកឲ្យអ្នកធ្វើអាជីវកម្មផ្សេងៗ។

ដោយសារតែការប្រើលោហធាតុធ្វើជាប្រាក់ ដូចនេះម្ចាស់ហាងមាសមានតួនាទីមួយទៀត គឺជាអ្នកប្តូរប្រាក់ និងទូទាត់ជំនួស រក្សាប្រាក់ និងផលិតប្រាក់។ ធនាគារប្រភេទនេះហៅថា ធនាគាររបស់ជាងមាស។

¹¹ Anthony S, 2003, "Financial Institution Management", p24

¹² ស្ថាន ចំរើន, រូបិយវត្ថុ និងធនាគារ (២០១៣), ទំព័រ ៦-៩

ដំបូងឡើយ ធនាគារទាំងនោះប្រើប្រាស់នូវធនធានរបស់ខ្លួនក្នុងការប្រតិបត្តិ ប៉ុន្តែកត្តានេះមិនស្ថិតស្ថេរយូរអង្វែងទេ។ តាមរយៈប្រតិបត្តិការជាក់ស្តែង ម្ចាស់ធនាគារយល់ថាជានិច្ចកាលគឺមានអ្នកធ្វើប្រាក់ និងអ្នកសុំខ្ចីប្រាក់ ហើយម្យ៉ាងទៀតអ្នកធ្វើប្រាក់ទាំងនោះពុំធ្វើការដកប្រាក់ព្រមគ្នានោះទេ វាធ្វើឲ្យបរិមាណប្រាក់សល់នៅក្នុងធនាគារច្រើន។ ដូចនេះម្ចាស់ធនាគារក៏ប្រើប្រាស់នូវប្រាក់ទាំងនោះដើម្បីផ្តល់កម្ចីបន្ថែម ដែលធ្វើឲ្យធនាគារទទួលបានប្រាក់ចំណេញកាន់តែច្រើន។ ដោយសារហេតុនេះហើយ ធនាគារក៏ស្វែងរកនូវយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការទាក់ទាញអតិថិជនឲ្យមកធ្វើប្រាក់កាន់តែច្រើន ដែលអាចឲ្យការប្រមូលប្រាក់បញ្ញើកាន់តែច្រើនឡើង ដើម្បីផ្តល់កម្ចី តាមរយៈការផ្តល់នូវអត្រាការប្រាក់ជូនដល់អតិថិជនវិញ។

តាមរយៈការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច និងបច្ចេកវិទ្យា បានធ្វើឲ្យប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារកាន់តែមានការរីកចម្រើន និងទំនើបឡើង ដោយចាប់ផ្តើមពីធនាគារបុគ្គលរហូតដល់ធនាគារភាគហ៊ុន និងបង្កើតឡើងនូវប្រភេទផលិតផលជាច្រើនជូនដល់អតិថិជនរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃ។

២.១.៣. មុខងាររបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

ធនាគារពាណិជ្ជ បានដើរតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច និងផ្តល់ជូនអតិថិជននូវសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលក្នុងនោះធនាគារពាណិជ្ជមានតួនាទីដូចជា៖

- **តួនាទីជាអន្តរការី៖** ធនាគារមានតួនាទីជាអ្នកសម្រួលដល់ការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ពីបុគ្គលដែលមានភាពលើសនៃតម្រូវការសាច់ប្រាក់ ទៅឲ្យបុគ្គលដែលមានខ្វិសភាពសាច់ប្រាក់ដើម្បីយកទៅវិនិយោគ ឬពង្រីកមុខរបរបន្ថែម។
- **តួនាទីជាអ្នកទូទាត់៖** ជាអ្នកជួយសម្រួលដល់ការទូទាត់ឲ្យមានភាពងាយស្រួលជាងមុនដល់អតិថិជនតាមរយៈការដាក់មូលប្បទានបត្រ ឬការប្រើប្រាស់នូវការទូទាត់តាមរយៈម៉ាស៊ីនអេឡិចត្រូនិច។
- **តួនាទីជាអ្នកធានា៖** ធនាគារមានតួនាទីធានានូវហានិភ័យក្នុងការទូទាត់ឲ្យអតិថិជន ជាទូទៅក្នុងកម្រិតមួយដែលធនាគារ និងអតិថិជនបានព្រមគ្នា។ សេវានេះត្រូវបានប្រើដោយអតិថិជនដែលជាពាណិជ្ជករ និងនៅពេលដែលមានការទូទាត់ថ្លៃទំនិញដែលមានតម្លៃខ្ពស់។
- **តួនាទីជាភ្នាក់ងារ៖** ធនាគារជាអ្នកដើរតួនាទីជំនួសអតិថិជនក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែង ការពារទ្រព្យសម្បត្តិអតិថិជន ឬចេញផ្សាយមូលបត្រ និងការទូទាត់លក់ចេញ ទិញចូលនូវប័ណ្ណភាគហ៊ុននានា។
- **តួនាទីជាអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយ៖** ធនាគារមានតួនាទីអនុវត្តគោលនយោបាយនានារបស់ធនាគារកណ្តាល សម្រាប់អនុវត្តនយោបាយរូបិយវត្ថុក្នុងគោលបំណងធានាឲ្យមានស្ថេរភាពថ្លៃ និង

ចៀសវាងនូវអតិផរណា។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ ធនាគារមានមុខងារជាអ្នកបម្រើឲ្យគោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលដើម្បីគ្រប់គ្រងការលូតលាស់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសម្រេចគោលដៅសង្គម។

២.២. លក្ខណៈទូទៅរបស់ធនាគារពាណិជ្ជកម្មប្រទេសកម្ពុជា

ដោយសារតែច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ១៩៩៩ បានធ្វើឲ្យធនាគារពាណិជ្ជកម្មចំនួនត្រូវបិទទ្វារដោយសារមូលហេតុជាច្រើន។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះផងដែរ ច្បាប់នេះក៏បានកំណត់ឲ្យធនាគារពាណិជ្ជកម្មមានការពង្រឹងខ្លួនឲ្យមានភាពរឹងមាំជាងមុន ដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្តពីអតិថិជនឲ្យងាកមកប្រើសេវាកម្មធនាគារពាណិជ្ជកម្ម។ ដោយសារតែមានទំនុកចិត្ត និងការគាំទ្រពីប្រជាពលរដ្ឋក្នុងស្រុក ទើបធ្វើឲ្យចំនួនធនាគារពាណិជ្ជកម្មមានការកើនឡើងយ៉ាងគួរឲ្យកត់សម្គាល់នាប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០២០ ប្រទេសកម្ពុជា មានធនាគារពាណិជ្ជកម្មសរុបចំនួន ៤៤ដែលកំពុងប្រតិបត្តិការ និងផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ប៉ុន្តែធនាគារដែលយើងនឹងលើកមកធ្វើករណីសិក្សា មានតែចំនួន២តែប៉ុណ្ណោះ ដែលរួមមាន៖

❖ ធនាគារ អេស៊ីលីដា

☛ និមិត្តសញ្ញា

រូបភាពទី១៖ និមិត្តសញ្ញារបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានបង្ហាញដូចខាងក្រោម៖

❖ ការកើតរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា

ដោយមានការជួយគាំទ្រពីអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និង កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) អេស៊ីលីដា ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ ក្នុងនាមជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយ មានទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍មុខរបរខ្នាតតូចបំផុត និងខ្នាតតូច តាមរយៈការផ្តល់ឥណទានដោយស្ថាបនិកមួយក្រុម។ ចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមដំបូង អេស៊ីលីដាបានទទួលការគាំទ្រពីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិសំខាន់ៗ

ជាច្រើន។ ការពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានី ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសមត្ថភាពរបស់ធនាគារ ក្នុងការកប្រាក់ចំណេញដែលធានានូវនិរន្តរភាព គឺជាកត្តាធំៗ ដែលធ្វើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងដៃគូអន្តរជាតិរបស់ខ្លួនសម្រេចថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា គួរធ្វើការកម្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារពាណិជ្ជ។ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជា ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃសហរដ្ឋអាមេរិក (USAID) កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់ទន្លេមេគង្គ (MPDF/IFC) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) ធ្វើឱ្យកម្មវិធីកម្លាយខ្លួនរយៈពេលបីឆ្នាំមួយ ត្រូវបានលើកឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយសម្រេចជោគជ័យ ដោយទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារឯកទេស នៅក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០០ ។ បន្ទាប់ពីបង្កើនដើមទុនរបស់ខ្លួនមួយទៀត ឡើងដល់១៣លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារពាណិជ្ជ នៅថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ហើយត្រូវប្តូរឈ្មោះមកជា "ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី" ។¹³

❖ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា

☞ និមិត្តសញ្ញា

រូបភាពទី២៖ និមិត្តសញ្ញារបស់ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា មានបង្ហាញដូចខាងក្រោម៖

❖ ការកើតរបស់ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា

ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩១ ដោយមាន Canadia Gold និង Trust Corporation LTD ក្រោមការវិនិយោគរួមគ្នាជាមួយប្រជាជនកម្ពុជានៅក្រៅប្រទេស និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក៏ជាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុតែមួយដែលគ្រប់គ្រងដោយអតីតបុគ្គលិកនៃធនាគារជាតិកម្ពុជា ម្ចាស់ភាគហ៊ុនកម្ពុជា និងកាណាដា។ សកម្មភាពសំខាន់ៗ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ

¹³ https://www.acledabank.com.kh/kh/eng/ff_history

ផ្អែកលើប្រតិបត្តិការផលិតបន្ទះមាស និងការផ្តល់ឥណទានដល់ឈ្មួញក្នុងស្រុក។ នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ឈ្មោះរបស់គ្រឹះស្ថាននេះត្រូវបានប្តូរទៅជា កាណាឌីយ៉ាអិលធីឌី និងបន្ទាប់មកទៅជា ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ភីអិលស៊ី។ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា បានក្លាយជាធនាគារពាណិជ្ជ ដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ចាប់តាំងពីឯកជនភាវូបនីយកម្មនៅ ឆ្នាំ១៩៩៨ ធនាគារនេះបានក្លាយជាធនាគារក្នុងស្រុកមួយធំជាងគេ ផ្តល់នូវសេវាហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើនតាមរយៈ សាខាទាំង ១០ របស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងធនាគារអន្តរជាតិចំនួន ២៣សាខា កំពុងកាន់កាប់ហើយ គ្រោងនឹងពង្រីកផលប្រយោជន៍កសិកម្មគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ បច្ចុប្បន្ននេះ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាមានសាខា ចំនួន ៥៧ នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងបណ្តាខេត្តទូទាំងប្រទេស។¹⁴

២.៣. ផលិតផលឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

ធនាគារពាណិជ្ជ បានធ្វើការផ្តល់ជូននូវផលិតផលឥណទានជាច្រើនប្រភេទខុសៗគ្នាដើម្បីបំពេញតម្រូវ ការរបស់អតិថិជន។ ផលិតផលទាំងនោះ មានដូចជា៖

- ឥណទានខ្នាតតូច
- ឥណទានខ្នាតមធ្យម
- ឥណទានវិបារូប័រ
- ឥណទានវិបារូប័រសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ
- ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល
- ឥណទានពាណិជ្ជកម្ម
- ឥណទានគេហដ្ឋាន
- ឥណទានកែលំអគេហដ្ឋាន
- ឥណទានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន
- ឥណទានរថយន្ត
- ឥណទានម៉ូតូ
- ឥណទាននិស្សិត
- ឥណទានសម្រាប់ប័ណ្ណឥណទានវិសា។

¹⁴ https://www.canadiabank.com.kh/en/about_canadia.aspx

ជំពូកទី៣

**ការគ្រប់គ្រងឥណទាន
ខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់
ធនាគារពាណិជ្ជកម្ម
ប្រទេសកម្ពុជា**

ជំពូកទី៣

ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម

របស់ធនាគារពាណិជ្ជនៃប្រទេសកម្ពុជា

៣.១. សេចក្តីផ្តើម

ធនាគារពាណិជ្ជបានបង្កើតនូវគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងឥណទានឡើងគឺ ដើម្បីជំរុញភាពរីកចម្រើន និងធានាថាឥណទានដែលបានបញ្ចេញទៅអតិថិជន នឹងជួយបង្កើនសកម្មភាពប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័នខ្លួន និងពិតជាបានបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជន ដើម្បីបង្កើនកម្រិតអាជីវកម្មរបស់ពួកគេផងដែរ។ ការបង្កើតនូវគោលការណ៍ប្រតិបត្តិការឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមនេះ គឺដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់អ្នកខ្ចី ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការប្រើប្រាស់គ្រប់ប្រភេទអាជីវកម្ម រួមមានផលិតកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម សេវាកម្ម និងទេសចរណ៍ លក្ខណៈជាងកត្តជន ក្រុមហ៊ុន រោងចក្រ ឬសហគ្រាសដែលមានលទ្ធភាពពង្រីកមធ្យោបាយបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ ជាទូទៅ គោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងនេះគឺ ផ្តោតសំខាន់ទៅនឹងវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន ការវិភាគឥណទាន និងការប្រមូលកម្ចីត្រឡប់មកវិញឲ្យទាន់ពេលវេលាដែលបានកំណត់។

៣.២. គោលបំណងនៃឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម

ធនាគារពាណិជ្ជបានបង្កើតឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមឡើងគឺក្នុងគោលបំណង៖

- ផ្តល់ទុនឲ្យអ្នកសុំខ្ចីដើម្បីពង្រីកមុខជំនួញ ឬអាជីវកម្ម ឬដោះស្រាយបញ្ហាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៃអាជីវកម្មដើម្បីជួយបង្កើនកម្រិតចំណូលរបស់អ្នកសុំខ្ចីឥណទាន។
- ទ្រទ្រង់ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមតាមរយៈការប្រមូលផ្តុំមូលធន និងការដាក់ឲ្យមានចរាចរក្នុងផ្នែកអាជីវកម្មដល់សង្គម ដើម្បីស្រូបយកផលប្រយោជន៍ពីប្រភពធនធានដែលមានក្នុងប្រទេសដើម្បីបង្កើតការងារ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។
- ចំពោះធនាគារ គឺដើម្បីបង្កើត ឬបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិ និងតម្លៃភាគហ៊ុន ដោយទាញយកប្រាក់ចំណេញពីការប្រាក់ដែលបានមកពីការផ្តល់ឥណទាន។

៣.៣. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម

៣.៣.១. និយមន័យ

ឥណទានខ្នាតតូច គឺជាឥណទានសម្រាប់បំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជនដែលមានគំនិតចង់ពង្រីកអាជីវកម្ម និងសម្រាប់អតិថិជនដែលមានមុខរបររួច ហើយចង់បង្កើនចំណូលបន្ថែម។ ឥណទានប្រភេទនេះ ផ្តល់

ជូនដល់អាជីវករ ពាណិជ្ជករ ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅដែលមានមុខរបរខ្នាតតូច ហើយឥណទាននេះអាចស្នើខ្ចីបាន ជាលក្ខណៈឯកជនប៉ុណ្ណោះ។

ឥណទានខ្នាតមធ្យម គឺជាផលិតផលប្រាក់កម្ចីដែលមានគោលបំណងបំពេញតម្រូវការ អាជីវកម្ម ឬ សហគ្រាសខ្នាតតូច។ តាមរយៈឥណទាននេះ ពួកគេអាចមានលទ្ធភាពពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ដូចជា បង្កើតទុនបង្វិល ផ្លាស់ប្តូរគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបន្ថែមមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនជាដើម។¹⁵

៣.៣.២. គម្រោងគោលដៅសហគ្រាសឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម

- ផ្នែកសិប្បកម្ម
 - សិប្បកម្មចម្លាក់
 - សិប្បកម្មដេរពួកសាឡុង
 - សិប្បកម្មឡឥដ្ឋ
 - សិប្បកម្មកែច្នៃត្បូង មាស ប្រាក់ ពេជ្រ
 - សិប្បកម្មផលិតឆ្នាំង អ៊ីណុក ដែក
 - សិប្បកម្មកែច្នៃផលិតផលឥដ្ឋ
 - សិប្បកម្មបោក ធុង ទរទឹក
 - សិប្បកម្មទ្វារ តុ ទូ បង្អួច
 - សិប្បកម្មកែច្នៃផលិតផលប្លាស្ទិក
 - សិប្បកម្មក្រឡឹង ផ្សារដែក
- ផ្នែកឧស្សាហកម្ម
 - រោងចក្រកាត់ដេរខោអាវ និងស្បែកជើង
 - រោងចក្រផលិតភេសជ្ជៈ
 - រោងចក្រកែច្នៃដំឡូងមី
- ផ្នែកសហគ្រាស
 - រោងម៉ាស៊ីនស្រូវ
 - រោងពុម្ព

¹⁵ គួយ សុខម៉េង និងស៊ី ភារក្ស. (២០១៩). ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន. ទំព័រ៣៦

- ក្រុមហ៊ុនម៉ៅការបុកគ្រឹះ
- ក្រុមហ៊ុនដំឡើងអង្គតែនទូរសព្ទ ជណ្តើរយន្ត
- ផ្នែកកសិកម្ម
 - កសិកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក មាន់ ទា ត្រី គោ...
 - កសិកម្មដំណាំហូបផ្លែ
 - កសិកម្មស្រូវ (ទ្រង់ទ្រាយធំ)
- ផ្នែកសេវាកម្ម
 - យានដ្ឋានជួសជុល
 - សេវាថតចម្លងឯកសារ
 - សេវាដឹកជញ្ជូន
 - សេវាលូសឆាយដី
 - ហាងផ្គត់ផ្គង់។ល។¹⁶

៣.៣.៣. ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ

ចំពោះឥណទានអាជីវកម្ម ធនាគារពាណិជ្ជអាចផ្តល់ជូនដល់អតិថិជនជាប្រភេទរូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ ហើយការផ្តល់ជូនប្រភេទរូបិយប័ណ្ណនេះ គឺកំណត់ទៅតាមធនាគារនីមួយៗ។ ជាក់ស្តែង ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ផ្តល់ឥណទានជូនអតិថិជនរបស់ខ្លួនជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក។ ចំណែកឯ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាវិញផ្តល់ឥណទានជូនអតិថិជនរបស់ខ្លួនជាប្រាក់រៀល និងដុល្លារអាមេរិកតែប៉ុណ្ណោះ។

៣.៣.៤. អត្រាការប្រាក់

❖ ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា¹⁷

➢ ឥណទានខ្នាតតូច

ធនាគារផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូចឲ្យអតិថិជនក្នុងអត្រាការប្រាក់ ៨.៣% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់ រៀល និង ៧.៥% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់ដុល្លារ។

¹⁶ ចាប សុផាតា និងហេង ម៉េងហ៊ុយ, (២០១៧), ការគ្រប់គ្រងឥណទានសហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យម, ទំព័រ ៣៥ - ៣៨

¹⁷ https://www.acledabank.com.kh/kh/eng/ps_crsmallloan

➤ **ឥណទានខ្នាតមធ្យម**

ធនាគារផ្តល់ឥណទានខ្នាតមធ្យមឲ្យអតិថិជនក្នុងអត្រាការប្រាក់ ៨.៥% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់រៀល និង៧.២៥% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់ដុល្លារ។

❖ **ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា¹⁸**

ដោយឡែកធនាគារកាណាឌីយ៉ាវិញ ផ្តល់នូវឥណទានខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមទៅឲ្យអតិថិជនក្នុងអត្រាការប្រាក់ ៩% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់រៀល និង១០% ក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់កម្ចីប្រាក់ដុល្លារ។ (Special SME Loan Packages, 2020)

៣.៣.៥. រយៈពេលផ្តល់ឥណទាន

❖ **ធនាគារ អេស៊ីលីដា**

ឥណទានខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមដែលបានផ្តល់ជូនអតិថិជន ជាទូទៅមានរយៈពេល ៦ឆ្នាំ។ (Small and Medium-Sized Enterprise)

❖ **ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា**

ដោយឡែកចំពោះធនាគារ កាណាឌីយ៉ាវិញ ផ្តល់នូវកម្ចីខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមរហូតដល់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ។ (Special SME Loan Packages, 2019)

៣.៣.៦. ទំហំឥណទាន

❖ **ធនាគារ អេស៊ីលីដា**

អតិថិជនអាចស្នើសុំកម្ចីពីធនាគារ អេស៊ីលីដាក្នុងទំហំយ៉ាងច្រើនបំផុត ៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់ឥណទានខ្នាតតូច និងចាប់ពី ៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិកឡើងទៅសម្រាប់ឥណទានខ្នាតមធ្យម ដោយអ្នកខ្ចីត្រូវមានដើមទុនយ៉ាងហោចណាស់ ២០%។

❖ **ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា**

ចំពោះធនាគារ កាណាឌីយ៉ាវិញ ផ្តល់កម្ចីទំហំយ៉ាងច្រើនបំផុត ១០០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក។

៣.៤. គោលការណ៍នៃការផ្តល់កម្ចី

៣.៤.១. លក្ខខណ្ឌក្នុងការទទួលបានកម្ចី

រូបវន្តបុគ្គល ជានីតិជន (បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិប្រកបការងារតាមផ្លូវច្បាប់) និងជានីតិបុគ្គលដែលរស់នៅទីតាំងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

¹⁸ https://www.canadiabank.com.kh/promotion/sme_loan_ads.aspx

- មានអាជីវកម្មច្បាស់លាស់
- មានប័ណ្ណអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្ម
- មិនជាប់ពន្ធដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសផ្សេងៗ
- មានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ដែលបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់ ដូចជាមានសៀវភៅគ្រួសារ សៀវភៅស្នាក់នៅ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សំបុត្រកំណើត ឬលិខិតផ្សេងៗទៀតដែលអាចជំនួសបាន
- អាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណេញ និងលំហូរសាច់ប្រាក់មានសុវត្ថិភាព
- មានលទ្ធភាពសងបំណុលទាំងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់
- មានទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ (ប្លង់រឹង ឬទន់) និងប័ណ្ណប៉ាតង់ (បើមាន)
- អាចមានអ្នកធានា
- មានប្រភពចំណូល និងចំណាយ
- មានទីតាំងប្រកបអាជីវកម្មច្បាស់លាស់
- មានការចាត់ចែង គ្រប់គ្រងអាជីវកម្មល្អ និងមានគោលបំណងប្រើប្រាស់កម្ចីតាមគោលដៅត្រឹមត្រូវ។

៣.៤.២. ការកំណត់ផ្តល់ឥណទាន

ទំហំឥណទាន ត្រូវបានកំណត់ទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

- ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃលំហូរសាច់ប្រាក់ និងប្រាក់ចំណេញ ព្រមទាំងទ្រព្យសកម្ម ត្រូវមានស្ថានភាពរឹងមាំ។
- និរន្តរភាពនៃមុខរបរ មានតម្រូវការ មានទីផ្សារ ការចាត់ចែងគ្រប់គ្រង ជំនាញ និងបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើឲ្យមុខរបរមានការរីកចម្រើន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងចាត់ចែងហានិភ័យបានល្អ។
- មានគំរោងអាជីវកម្មច្បាស់លាស់ វិជ្ជមាន និងមានលក្ខណៈប្រាកដប្រជា។

៣.៥. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម

ដើម្បីធ្វើអោយឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមមានដំណើរការប្រកបទៅដោយភាពល្អ និងធានាបាននូវសុវត្ថិភាពស្របទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារឥណទានបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រតិបត្តិការបានអនុវត្តនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

៣.៥.១. ការដាក់ពាក្យសុំបុរេឈ្មោះខ្ចីប្រាក់

អតិថិជនដែលស្នើសុំនូវឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមត្រូវទៅកាន់ធនាគារពាណិជ្ជដោយផ្ទាល់ ហើយជួបនឹងភ្នាក់ងារឥណទាននៅការិយាល័យ ដើម្បីទទួលបាននូវការពន្យល់ និងណែនាំអំពីគោលការណ៍ ក៏ដូច

ជាលក្ខខណ្ឌនៃកម្ចីនេះ ដែលមានដូចជា ទំហំឥណទាន ការសងត្រឡប់ អត្រាការប្រាក់ កិច្ចព្រមព្រៀងឥណទាន ជាដើម។ បន្ទាប់មកភ្នាក់ងារឥណទាននឹងផ្តល់ពាក្យស្នើសុំឥណទានអោយអតិថិជន សម្រាប់ធ្វើការបំពេញ និងប្រាប់ពីឯកសារផ្សេងៗទៀតដែលតម្រូវអោយអតិថិជនមានសម្រាប់ប្រគល់ជូនឲ្យធនាគារ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការស្វែងយល់បន្ថែមពីប្រវត្តិរូប និងដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។ អតិថិជនត្រូវបំពេញពាក្យស្នើសុំនោះ ហើយប្រសិនបើអតិថិជនមាននូវចម្ងល់អ្វីមួយភ្នាក់ងារឥណទាននឹងធ្វើការពន្យល់អតិថិជនដើម្បីអោយប្រាកដថាអតិថិជនបំពេញនូវពាក្យស្នើសុំបានត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់។ ភ្នាក់ងារឥណទាននឹងពិនិត្យពាក្យស្នើសុំ រួចធ្វើការរក្សាទុកសម្រាប់ទំនាក់ទំនងអតិថិជនក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យនៅមូលដ្ឋាន។

៣.៥.២. ការចុះអន្តេតដល់ទីកន្លែង និងវាយតម្លៃ

ក្រោយពីទទួលបានពាក្យស្នើសុំឥណទានពីអតិថិជន ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវចុះទៅជួបអតិថិជននៅកន្លែងស្នាក់នៅ ឬទីតាំងអាជីវកម្មដោយផ្ទាល់ ដើម្បីធ្វើការសាកសួរព័ត៌មានពីអ្នកជិតខាងអាជ្ញាធរដែនដី អ្នកធានាដៃគូសហការរកស៊ី និងអតិថិជនផ្ទាល់។ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវសាកសួរព័ត៌មាន ដែលទាក់ទងនឹងអតិថិជនអោយបានម៉ត់ចត់ដោយផ្ដោតទៅលើស្ថានភាពគ្រួសារ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ គោលបំណងនៃកម្ចី ទ្រព្យបញ្ចាំ និងកត្តាដទៃទៀតដែលអាចជះឥទ្ធិពលលើកម្ចីនេះ។ បន្ទាប់មកភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវយកព័ត៌មាន ដែលប្រមូលបានមកពីការពិនិត្យអង្កេតនោះ យកទៅធ្វើការវិភាគ ពិចារណា ផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យ និងវាយតម្លៃទៅលើឥណទាននោះ ថាតើអាចប្រឈមមុខនឹងហានិភ័យដែរឬអត់។

៣.៥.៣. ការរៀបចំឯកសារខ្ចីប្រាក់

ភ្នាក់ងារឥណទាននឹងរៀបចំឯកសារខ្ចីប្រាក់អោយអតិថិជន រួចសរសេរនូវយោបល់ និងសំណើ ដើម្បីស្នើសុំនូវការអនុម័តឥណទានដោយបញ្ជាក់ពីប្រភេទឥណទាន ទំហំឥណទាន រយៈពេលខ្ចី អត្រាការប្រាក់ និងគោលបំណងនៃឥណទានទៅអ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកឥណទាន (Credit Risk Management Department) ។

៣.៥.៤. ការអនុម័តឥណទានរបស់អតិថិជន

នៅពេលដែលភ្នាក់ងារឥណទានបានរៀបចំរួចរាល់នូវឯកសារខ្ចីប្រាក់របស់អតិថិជនហើយ ត្រូវបញ្ជូនទៅអោយអ្នកគ្រប់គ្រងឥណទាន ដែលមានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចចិត្តលើការយល់ព្រមផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមដល់អតិថិជន ឬការមិនយល់ព្រមផ្តល់នូវឥណទានដល់អតិថិជន។ អ្នកគ្រប់គ្រងឥណទាននឹងធ្វើការពិនិត្យទៅលើឯកសារស្នើសុំឥណទាននោះ ប្រសិនបើមានករណីសង្ស័យ ឬមានឯកសារដែលមិនទាន់មានភាពច្បាស់លាស់ និងមិនគ្រប់គ្រាន់ អ្នកគ្រប់គ្រងក៏អាចស្នើសុំនូវឯកសារដែលមិនទាន់មានភាពពេញលេញបន្ថែម។ បន្ទាប់មកអ្នកគ្រប់គ្រងនឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទានដែលស្នើសុំ ឬមិនអនុម័ត។ ក្នុងករណីឥណ

ទានមានទំហំធំ ឬលើសពីសិទ្ធក្នុងការសម្រេចចិត្តនោះ សំណើស្នើសុំឥណទាននោះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅអ្នកគ្រប់គ្រងកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្ត។

៣.៥.៥. ការរៀបចំកិច្ចសន្យាឥណទាននាពេលធនាគារ និងអតិថិជន

ក្រោយពេលដែលឥណទានត្រូវបានអនុម័តផ្តល់អោយហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវទៅជួបនឹងអតិថិជនដែលត្រូវការកម្ចីនោះ ដើម្បីរៀបចំនូវកិច្ចសន្យាខ្លីប្រាក់ រួមទាំងឯកសារដាក់វត្ថុបញ្ចាំតម្កល់ធានា និងជាពិសេសគឺអ្នកធានា។ នៅក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យា ធនាគារតម្រូវអោយអតិថិជនយល់ស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យារួចធ្វើការផ្តិតមេដៃ ឬការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យានោះ។

៣.៥.៦. ការរៀបចំបញ្ចូលទិន្នន័យ និងការបញ្ចេញឥណទាន

ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវបញ្ជូននូវឯកសារខ្លីប្រាក់ កិច្ចសន្យា និងឯកសារនានាទៀតដែលពាក់ព័ន្ធទៅអោយផ្នែករដ្ឋបាលឥណទាន (CAD) ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ រួចហើយក៏បញ្ជូនទិន្នន័យនៃកម្ចីនោះទៅក្នុងបញ្ជីឥណទានដើម្បីរក្សាទុកអោយបានត្រឹមត្រូវ។ មុនពេលបញ្ចេញឥណទាន ធនាគារគឺត្រូវរៀបចំឯកសារទាំងអស់ទាក់ទងនឹងការបញ្ចេញឥណទានអោយបានគ្រប់គ្រាន់ ហើយបញ្ជូនទៅអោយបេឡាធិការ ដើម្បីរៀបចំប្រាក់ជូនដល់អតិថិជនពេលមកយកប្រាក់ពីធនាគារ។ នៅពេលអតិថិជនមកដល់ការិយាល័យធនាគារ បេឡាធិការត្រូវពិនិត្យមើល ហើយរាប់សាច់ប្រាក់សម្រាប់ប្រគល់ទៅអតិថិជនខ្លួនអោយបានច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ ។ អតិថិជនក៏អាចស្នើឲ្យធនាគារទម្លាក់លុយចូលក្នុងគណនីធនាគារ (Bank Account) របស់ខ្លួនបានដែរ។

៣.៦. ការវាយតម្លៃឥណទាន

ដើម្បីមានមូលដ្ឋានសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន ត្រូវមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងច្បាស់លាស់អំពីអតិថិជន មុខរបរ ព្រមទាំងកត្តាផ្សេងៗទៀតនៅជុំវិញដែលជះឥទ្ធិពលលើអាជីវកម្ម ដើម្បីយកមកធ្វើការសិក្សាវិភាគ និងវាយតម្លៃ អំពីសុចរិតភាព សមត្ថភាព និងសុវត្ថិភាពឥណទាន។

កត្តាមួយចំនួនដែលភ្នាក់ងារត្រូវធ្វើការពិចារណាលើអតិថិជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំខ្ចី មានដូចជា៖

- ១. **ចរិតលក្ខណៈ (Character)៖** សំដៅលើអត្តចរិត និងអាកប្បកិរិយារបស់អតិថិជន ដោយត្រូវអង្កេតប្រមូលព័ត៌មានអំពីលក្ខណៈសម្បត្តិ សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ជំនាញ បទពិសោធន៍ ទីផ្សារ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងជាពិសេសប្រវត្តិនៃការទូទាត់សងប្រាក់ត្រលប់មកវិញ។
- ២. **ដើមទុន (Capital)៖** សំដៅដល់ទ្រព្យបំរុងរបស់អតិថិជន។ ធនាគារ នឹងធ្វើការវាយតម្លៃលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងមុខរបរ ដើមទុន និងប្រភពទុន។ ការវាយតម្លៃដើមទុន ត្រូវប្រមូលព័ត៌មានអំពីមុខរបរ ដែលជាទិន្នន័យសម្រាប់រៀបចំគម្រោងជំនួញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចី។

៣. សមត្ថភាព (Capacity)៖ សំដៅដល់លទ្ធភាពរបស់អតិថិជនដែលស្នើសុំឥណទានក្នុងការសងទូទាត់បំណុលរបស់ពួកគាត់វិញ នៅពេលដល់កាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យា ដោយក្នុងចំណុចនេះធនាគារនឹងធ្វើការវាយតម្លៃលើលំហូរសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន ប្រាក់ចំណូលពីមុខរបរ (ចំណេញ ខាត) និងចំណូលផ្សេងប្រចាំថ្ងៃ ប្រចាំខែ តាមរដូវកាល តាមកាលៈទេសៈ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការឥណទាន រយៈពេលឥណទាន និងលទ្ធភាពសងប្រាក់។

៤. ទ្រព្យធានា ឬតម្កល់ (Collateral)៖ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា ឬទ្រព្យសម្បត្តិដទៃទៀត និងដាក់លក្ខខណ្ឌបន្ថែមសម្រាប់ធានាសុវត្ថិភាពឥណទាន ដោយអាចវាយតម្លៃពិចារណាតាម REALTOR ដែលមានន័យថា

- Right Collateral៖ ទ្រព្យសម្បត្តិស្របច្បាប់
- Estimate the value of collateral៖ តម្លៃប៉ាន់ស្មាននៃទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Ability of sell collateral៖ លទ្ធភាពដែលអាចលក់ដូរបាន
- Location of collateral៖ ទីតាំងរបស់ទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Type of collateral៖ ប្រភេទទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Ownership៖ ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Risk of collateral៖ ហានិភ័យនៃទ្រព្យដាក់តម្កល់

៥. លក្ខខណ្ឌ (Conditions)៖ ត្រូវធ្វើការសិក្សា និងវិភាគអំពីហានិភ័យទាំងឡាយដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការសងប្រាក់របស់អតិថិជនដូចជា ហានិភ័យលើការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ហានិភ័យទ្រព្យធានា និងហានិភ័យលើមុខរបរ។ ធនាគារ អាចដាក់លក្ខខណ្ឌបន្ថែមសម្រាប់ការធានាសុវត្ថិភាពឥណទាន ដូចជាធ្វើការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត។

៣.៧. និវិសាស្ត្រ និងការគណនាក្នុងការសង

៣.៧.១. ការគណនាការប្រាក់

ក្នុងការគណនាការប្រាក់ ជាទូទៅធនាគារពាណិជ្ជប្រើរូបមន្ត៖

$$I = \frac{(P \times r \times t)}{360}$$

- I = ជាចំនួនការប្រាក់ដែលត្រូវ ឬអតិថិជនត្រូវសង (Interest receivable)
- P = ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដើមជាក់ស្តែង (Actual Principle during the period)
- r = ជាអត្រាការប្រាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ (Interest rate per year)
- t = ជាចំនួនថ្ងៃគិតការប្រាក់ក្នុងរយៈពេលខ្លី (Number of day of loan period for calculating interest)
- 360 = ជាចំនួនថ្ងៃគិតក្នុងមួយឆ្នាំ (Number of day per year)

៣.៧.២. ការសងត្រលប់មកវិញនៃឥណទាន

ការសងត្រលប់មកវិញនៃឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជទាំង២ គឺអនុវត្តតាមតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់ដែលបានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់។ ការសងប្រាក់នៃឥណទាន ត្រូវបានអនុវត្តតាមរបៀបដូចខាងក្រោម៖

- រំលោះសំណងថេរ
- រំលោះប្រាក់ដើមថេរ
- សងការប្រាក់ ហើយសងប្រាក់ដើមទៅតាមការព្រមព្រៀង។

ឧទាហរណ៍៖ លោក តុលាបានស្នើសុំកម្ចីមួយពីធនាគារ ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មចិញ្ចឹមមាន់ ដែលមានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន \$៣០,០០០ ជាមួយនឹងអត្រាការប្រាក់ ៧.២៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ បន្ទាប់ពីពិភាក្សាជាមួយមន្ត្រីឥណទានរួច គាត់ក៏បានសម្រេចចិត្តសងរំលោះវិញក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ។

ក. តាមវិធីសាស្ត្ររំលស់សំណងថេរ

តាមរូបមន្ត៖

$$PMT = \frac{PV}{\frac{1 - (1 + r)^{-t}}{r}}$$

$$= \frac{30,000}{\frac{1 - (1 + 0.00604167)^{-36}}{0.00604167}}$$

$$= \$929.75$$

ដូចនេះ៖ លោក តុលាត្រូវបង់រំលោះប្រាក់ប្រចាំខែចំនួន \$929.75

❖ តារាងទី១៖ តារាងរំលោះសំណងថេរ

Months	Beginning Balance	Monthly payment	Interest	Principal	Ending Balance
1	\$30,000.00	\$929.75	\$181.25	\$748.50	\$29,251.50
2	\$29,251.50	\$929.75	\$176.73	\$753.02	\$28,498.49
3	\$28,498.49	\$929.75	\$172.18	\$757.57	\$27,740.92
4	\$27,740.92	\$929.75	\$167.60	\$762.14	\$26,978.77
5	\$26,978.77	\$929.75	\$163.00	\$766.75	\$26,212.02
6	\$26,212.02	\$929.75	\$158.36	\$771.38	\$25,440.64
7	\$25,440.64	\$929.75	\$153.70	\$776.04	\$24,664.60
8	\$24,664.60	\$929.75	\$149.02	\$780.73	\$23,883.87
9	\$23,883.87	\$929.75	\$144.30	\$785.45	\$23,098.42
10	\$23,098.42	\$929.75	\$139.55	\$790.19	\$22,308.23
11	\$22,308.23	\$929.75	\$134.78	\$794.97	\$21,513.26
12	\$21,513.26	\$929.75	\$129.98	\$799.77	\$20,713.49
13	\$20,713.49	\$929.75	\$125.14	\$804.60	\$19,908.89
14	\$19,908.89	\$929.75	\$120.28	\$809.46	\$19,099.43
15	\$19,099.43	\$929.75	\$115.39	\$814.35	\$18,285.08
16	\$18,285.08	\$929.75	\$110.47	\$819.27	\$17,465.80
17	\$17,465.80	\$929.75	\$105.52	\$824.22	\$16,641.58
18	\$16,641.58	\$929.75	\$100.54	\$829.20	\$15,812.38
19	\$15,812.38	\$929.75	\$95.53	\$834.21	\$14,978.16
20	\$14,978.16	\$929.75	\$90.49	\$839.25	\$14,138.91
21	\$14,138.91	\$929.75	\$85.42	\$844.32	\$13,294.59
22	\$13,294.59	\$929.75	\$80.32	\$849.42	\$12,445.16
23	\$12,445.16	\$929.75	\$75.19	\$854.56	\$11,590.61
24	\$11,590.61	\$929.75	\$70.03	\$859.72	\$10,730.89
25	\$10,730.89	\$929.75	\$64.83	\$864.91	\$9,865.97
26	\$9,865.97	\$929.75	\$59.61	\$870.14	\$8,995.83
27	\$8,995.83	\$929.75	\$54.35	\$875.40	\$8,120.44
28	\$8,120.44	\$929.75	\$49.06	\$880.68	\$7,239.75
29	\$7,239.75	\$929.75	\$43.74	\$886.01	\$6,353.75
30	\$6,353.75	\$929.75	\$38.39	\$891.36	\$5,462.39
31	\$5,462.39	\$929.75	\$33.00	\$896.74	\$4,565.64
32	\$4,565.64	\$929.75	\$27.58	\$902.16	\$3,663.48
33	\$3,663.48	\$929.75	\$22.13	\$907.61	\$2,755.87
34	\$2,755.87	\$929.75	\$16.65	\$913.10	\$1,842.77
35	\$1,842.77	\$929.75	\$11.13	\$918.61	\$924.16
36	\$924.16	\$929.75	\$5.58	\$924.16	\$0.00

ខ. តាមវិធីសាស្ត្ររំលោះប្រាក់ដើមថេរ

- គណនាប្រាក់ដើមដែលត្រូវបង់ប្រចាំខែ

តាមរូបមន្ត

$$Principal = \frac{PV}{t}$$

$$Principal = \frac{30,000}{36} = \$833.33$$

- គណនាការប្រាក់ត្រូវបង់នៅខែទី១

តាមរូបមន្ត

$$Interest = Beginning\ Balance \times \frac{r}{12}$$

$$Interest = 30,000 \times \frac{0.0725}{12} = \$181.25$$

- គណនាប្រាក់ត្រូវបង់សរុបនៅខែទី១

តាមរូបមន្ត

$$Monthly\ Payment = Principal + Interest$$

$$Monthly\ Payment = 833.33 + 181.25 = 1,014.58$$

- គណនាបំណុលគ្រាបន្ទាប់ដែលនៅបង់

តាមរូបមន្ត

$$Ending\ Balance = Beginning\ Balance - Principal$$

$$Ending\ Balance = 30,000 - 833.33 = 29,166.67$$

❖ តារាងទី២៖ តារាងរំលស់ប្រាក់ដើមថេរ

Months	Beginning Balance	Monthly Payment	Interest	Principal	Ending Balance
1	\$30,000.00	\$1,014.58	\$181.25	\$833.33	\$29,166.67
2	\$29,166.67	\$1,009.55	\$176.22	\$833.33	\$28,333.33
3	\$28,333.33	\$1,004.51	\$171.18	\$833.33	\$27,500.00
4	\$27,500.00	\$999.48	\$166.15	\$833.33	\$26,666.67
5	\$26,666.67	\$994.44	\$161.11	\$833.33	\$25,833.33
6	\$25,833.33	\$989.41	\$156.08	\$833.33	\$25,000.00
7	\$25,000.00	\$984.38	\$151.04	\$833.33	\$24,166.67
8	\$24,166.67	\$979.34	\$146.01	\$833.33	\$23,333.33
9	\$23,333.33	\$974.31	\$140.97	\$833.33	\$22,500.00
10	\$22,500.00	\$969.27	\$135.94	\$833.33	\$21,666.67
11	\$21,666.67	\$964.24	\$130.90	\$833.33	\$20,833.33
12	\$20,833.33	\$959.20	\$125.87	\$833.33	\$20,000.00
13	\$20,000.00	\$954.17	\$120.83	\$833.33	\$19,166.67
14	\$19,166.67	\$949.13	\$115.80	\$833.33	\$18,333.33
15	\$18,333.33	\$944.10	\$110.76	\$833.33	\$17,500.00
16	\$17,500.00	\$939.06	\$105.73	\$833.33	\$16,666.67
17	\$16,666.67	\$934.03	\$100.69	\$833.33	\$15,833.33
18	\$15,833.33	\$928.99	\$95.66	\$833.33	\$15,000.00
19	\$15,000.00	\$923.96	\$90.63	\$833.33	\$14,166.67
20	\$14,166.67	\$918.92	\$85.59	\$833.33	\$13,333.33
21	\$13,333.33	\$913.89	\$80.56	\$833.33	\$12,500.00
22	\$12,500.00	\$908.85	\$75.52	\$833.33	\$11,666.67
23	\$11,666.67	\$903.82	\$70.49	\$833.33	\$10,833.33
24	\$10,833.33	\$898.78	\$65.45	\$833.33	\$10,000.00
25	\$10,000.00	\$893.75	\$60.42	\$833.33	\$9,166.67
26	\$9,166.67	\$888.72	\$55.38	\$833.33	\$8,333.33
27	\$8,333.33	\$883.68	\$50.35	\$833.33	\$7,500.00
28	\$7,500.00	\$878.65	\$45.31	\$833.33	\$6,666.67
29	\$6,666.67	\$873.61	\$40.28	\$833.33	\$5,833.33
30	\$5,833.33	\$868.58	\$35.24	\$833.33	\$5,000.00
31	\$5,000.00	\$863.54	\$30.21	\$833.33	\$4,166.67
32	\$4,166.67	\$858.51	\$25.17	\$833.33	\$3,333.33
33	\$3,333.33	\$853.47	\$20.14	\$833.33	\$2,500.00
34	\$2,500.00	\$848.44	\$15.10	\$833.33	\$1,666.67
35	\$1,666.67	\$843.40	\$10.07	\$833.33	\$833.33
36	\$833.33	\$838.37	\$5.03	\$833.33	\$0.00

៣.៤. ការខកខានសង និងការពិន័យ

៣.៤.១. រយៈពេលអនុគ្រោះ និងការខកខានសង

ក. រយៈពេលអនុគ្រោះ

❖ ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា

ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា អាចផ្តល់រយៈពេលអនុគ្រោះដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួនរយៈពេល ០៤ថ្ងៃ ដោយអតិថិជននឹងមិនត្រូវបានជាកពិន័យក្នុងការសងយឺតក្នុងអំឡុងពេលយឺត ០៤ថ្ងៃនេះឡើយ។

❖ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា

ចំពោះធនាគារ កាណាឌីយ៉ា តែងតែមានភាពអនុគ្រោះដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន គឺអតិថិជនអាចធ្វើការពន្យារពេលសងប្រាក់បានចំនួន ១៥ថ្ងៃ ឬយូរជាងនេះ បើអតិថិជនផ្តល់ដំណឹង ឬមកជួបភ្នាក់ងារឥណទានដើម្បីពិភាក្សាពីមូលហេតុ និងការកំណត់ការថ្ងៃសងប្រាក់។

ខ. ការខកខានសង

ឥណទានមួយត្រូវបានចាត់ទុកថាខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា នៅពេលដែលកាលកំណត់សង ហើយអ្នកខ្ចីមិនសងតាមពេលកំណត់ ឬមិនទាន់ពេលវេលាដូចបានចែងក្នុងកិច្ចសន្យា។

- ទឹកប្រាក់ខកខានសង គឺជាទឹកប្រាក់ដែលមិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់គ្រាន់តាំងពីការសងលើកដំបូង។ ទឹកប្រាក់ដែលសងក្រោយត្រូវយកទៅបំពេញឲ្យទឹកប្រាក់ដែលមិនបានសង ឬសងមិនទាន់គ្រប់នៅគ្រាមុន។
- រយៈពេលខកខានសង គឺជាចំនួនថ្ងៃដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា រាប់ចាប់ពីថ្ងៃសងយឺតដំបូង។

ការខកខានសងកម្ចីរបស់ធនាគារពាណិជ្ជបានបែងចែកជាពីរកម្រិតរួមមាន៖

- ការខកខានសងកម្រិតស្រាល (Minor Default) គឺជាការខកខានសងប្រាក់ ឬសងមិនគ្រប់ចំនួន ហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលតិចជាង ៣០ថ្ងៃ។
- ការខកខានសងធ្ងន់ធ្ងរ (Major Default) គឺជាការខកខានសងប្រាក់ ឬសងមិនគ្រប់ចំនួន ហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលលើសពី ៣០ថ្ងៃ។ ធនាគារ អាចផ្ទេរការទទួលខុសត្រូវបញ្ហាឥណទានប្រភេទនេះពីភ្នាក់ងារឥណទានឲ្យទៅភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុលអាស្រ័យលើការចាត់ចែងរបស់សាខានីមួយៗ។

៣.៨.២. ការផាកពិន័យ

ក្នុងករណីកូនបំណុលមិនបានអនុវត្តសងប្រាក់តាមកាលកំណត់ នោះធនាគារនឹងអនុវត្តវិធានការណ៍ ផាកពិន័យលើកូនបំណុល។

❖ ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា

ការខកខានសងបំណុលចាប់ពី ០៤ថ្ងៃឡើងទៅនឹងត្រូវបានផាកពិន័យ ដែលអត្រាពិន័យគឺស្មើនឹង ២៤% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ទឹកប្រាក់ពិន័យត្រូវបានគណនា តាមអត្រាពិន័យលើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខកខានមិន បានសង និងសមាមាត្រទៅនឹងចំនួនថ្ងៃដែលខកខានសងនោះគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០៤ នៃការខកខានសងឡើង ទៅ។

រូបមន្ត:

$$P = \frac{A \times t \times N}{360}$$

- P: ជាចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យ
- A: ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខកខានសង
- t: ជាអត្រាពិន័យក្នុងមួយឆ្នាំ (២៤%)
- N: ជាចំនួនថ្ងៃខកខានសងហួសកិច្ចសន្យាគិតចាប់ពីថ្ងៃ នៃការយឺតយ៉ាវសងឡើងទៅ។
- 360: ជាចំនួនថ្ងៃគិតក្នុងមួយឆ្នាំ។

❖ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា

ក្នុងករណីភាគីខាងកូនបំណុលមិនបានអនុវត្តតាមកាលកំណត់សងប្រាក់ នោះធនាគារនឹងធ្វើការផាក ពិន័យស្មើនឹង ២ដងនៃអត្រាការប្រាក់ក្នុងការកំណត់ធម្មតា។ ធនាគារនឹងធ្វើការចេញលិខិតជូនដំណឹងពីការ ផាកពិន័យដល់កូនបំណុល។

៣.៩. ការចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងការធ្វើសម្ភាសន៍

៣.៩.១. ការចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន

ធនាគារពាណិជ្ជដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានរបស់ ខ្លួនឲ្យបានលម្អិត ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមកម្រិតនៃហានិភ័យឥណទានរបស់ស្ថាប័ន។ គ្រប់ឥណ ទានទាំងអស់ត្រូវចាត់ថ្នាក់ ដោយផ្អែកលើសមត្ថភាពសងរបស់អ្នកខ្ចី ដែលសមត្ថភាពនៃការសងនេះត្រូវបាន វាយតម្លៃតាមចំណុចដូចខាងក្រោម៖

- ប្រវត្តិនៃការទូទាត់សង
- ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចី នាពេលបច្ចុប្បន្ន និងពេលអនាគត
- គម្រោងលំហូរសាច់ប្រាក់ លទ្ធភាព និងឆន្ទៈសងត្រឡប់មកវិញរបស់អ្នកខ្ចី
- បរិស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ
- គុណភាពនៃការរៀបចំឯកសារ។

❖ ការចាត់ថ្នាក់ឥណទានមាន ៥ ប្រភេទដូចជា៖

- ធម្មតា (Normal) ៖ មានការទូទាត់សងតាមកាលកំណត់។
- ឃ្លាំមើល (Specific mention) ៖ បើស្ថានភាពកំណត់សងអតិបរមារយៈពេល ៣០ថ្ងៃ។
- ក្រោមស្តង់ដារ (Sub-standard) ៖ បើស្ថានភាពកំណត់សងអតិបរមារយៈពេល ៩០ថ្ងៃ។
- សង្ស័យ (Doubtful) ៖ បើស្ថានភាពកំណត់សងអតិបរមារយៈពេល ១៨០ថ្ងៃ។
- បាត់បង់ (Loss) ៖ បើស្ថានភាពកំណត់សងអតិបរមារយៈពេល ៣៦០ថ្ងៃ។

៣.៩.២. ការធ្វើសំវិធានធន

ធនាគារត្រូវរក្សាសំវិធានធនសម្រាប់ឥណទានបាត់បង់ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទូទាត់ការខាតបង់ក្នុងសម្ពាធឥណទានដែលអាចកើតឡើង។ សំវិធានធនមានពីរប្រភេទគឺ សំវិធានធនទូទៅ និងសំវិធានធនជាក់លាក់។ ក្នុងការគណនាសំវិធានធនសរុប ធនាគារបានប្រើប្រាស់រូបមន្ត៖

$$\text{សំវិធានធនសរុប} = \text{សំវិធានធនទូទៅ} + \text{សំវិធានធនជាក់លាក់}$$

៣.៩.២.១. សំវិធានធនទូទៅ (General Provision)

សំវិធានទូទៅ ជាសំវិធានធនដែលធនាគាររក្សាទុក ១% នៃប្រាក់ដើមសម្រាប់ឥណទានទាំងឡាយណាដែលខកខានសងពី សូន្យថ្ងៃដល់២៥ថ្ងៃ សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ធម្មតា។

៣.៩.២.២. សំវិធានធនជាក់លាក់ (Specific Provision)

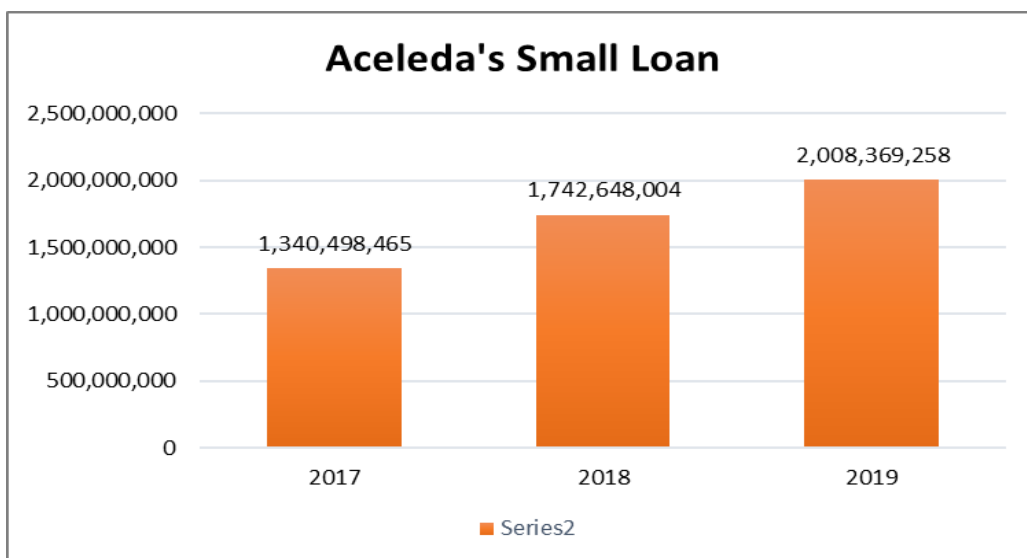
សំវិធានធនជាក់លាក់ត្រូវបានធ្វើវិធានតាមចំណាត់ថ្នាក់ដូចខាងក្រោម៖

- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ឃ្លាំមើល” (Specific mention) ៣% នៃឥណទានសរុប
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ក្រោមស្តង់ដារ” (Sub-Standard) ២០% នៃឥណទានសរុប
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “សង្ស័យ” (Doubtful) ៥០% នៃឥណទានសរុប
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “បាត់បង់” (Loss) ១០០% នៃឥណទានសរុប។

៣.១០. ក្រាហ្វិចនៃការបញ្ចេញឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា^{១៩}

❖ ធនាគារ អេស៊ីលីដា^{១៩}

➢ ឥណទានខ្នាតតូច

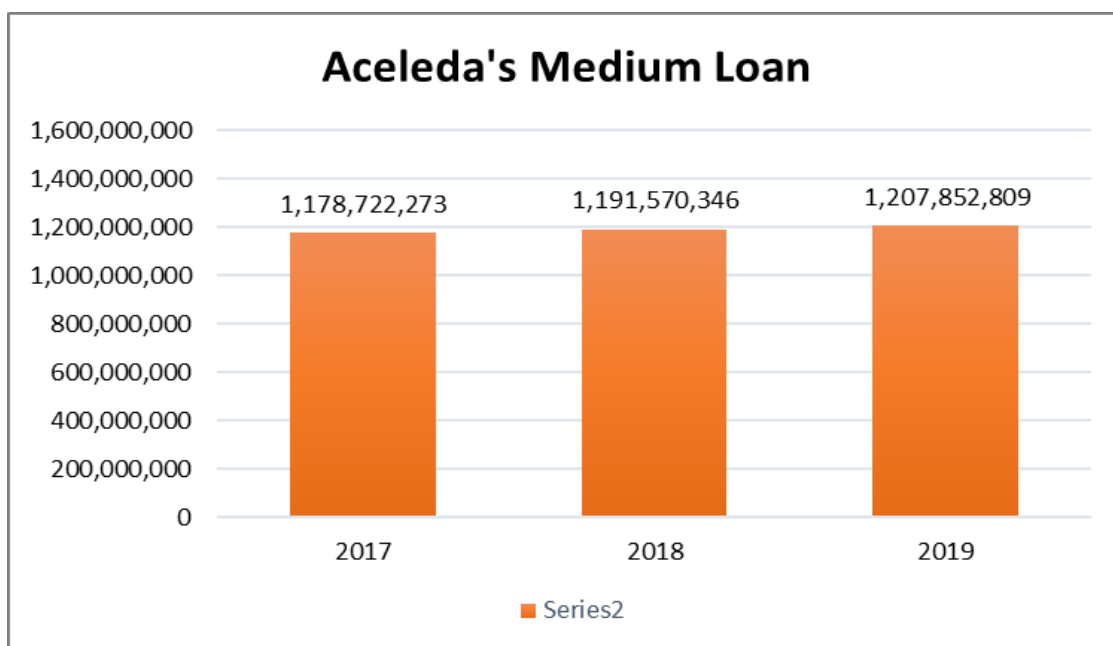
ក្រាហ្វិចទី១៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតតូចរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា

ក្រាហ្វិចខាងលើ គឺជាទិន្នន័យនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបដែលធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូចនៅក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់ឆ្នាំ២០១៩។ យោងទៅតាមទិន្នន័យខាងលើ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ៖

- នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូចចំនួន ១,៣៤០,៤៩៨,៤៦៥ ដុល្លារអាមេរិក។
- ចំណែកឯនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូចចំនួន ១,៧៤២,៦៤៨,០០៤ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៧ ចំនួន ៤០២,១៤៩,៥៣៩ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ៣០%។
- ដូចគ្នានេះដែរ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូចចំនួន ២,០០៨,៣៦៩,២៥៨ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៨ ចំនួន ២៦៥,៧២១,២៥៤ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ១៥.២៥%។

¹⁹ Annual Report (2019, 2018, 2017). Phnom Penh. Aceleda Bank PLC

➤ ឥណទានខ្នាតមធ្យម

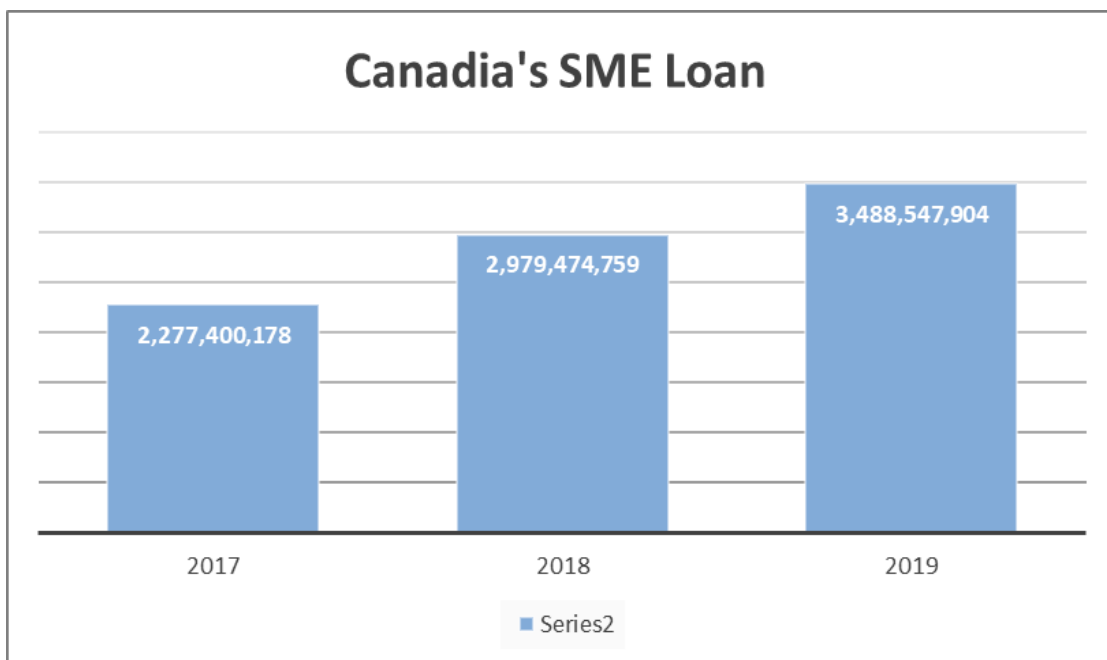

ក្រាហ្វិចទី២៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតមធ្យមរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា

ក្រាហ្វិចខាងលើ គឺជាទិន្នន័យនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបដែលធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតមធ្យមនៅក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ឆ្នាំ ២០១៩។ យោងទៅតាមទិន្នន័យខាងលើ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ៖

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតមធ្យមចំនួន ១,១៧៨,៧២២,២៧៣ ដុល្លារអាមេរិក។
- ចំណែកឯនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតមធ្យមចំនួន ១,១៩១,៥៧០,៣៤៦ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៧ ចំនួន ១២,៨៤៨,០៧៣ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ១.០៩%។
- ដូចគ្នានេះដែរ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ធនាគារ អេស៊ីលីដាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតមធ្យមចំនួន ១,២០៧,៨៥២,៨០៩ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៨ ចំនួន ១៦,២៨២,៤៦៣ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ១.៣៦%។

❖ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា²⁰

ក្រាហ្វិចទី៣៖ ទិន្នន័យឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារកាណាឌីយ៉ា

ក្រាហ្វិចខាងលើ គឺជាទិន្នន័យនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបដែលធនាគារ កាណាឌីយ៉ាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមនៅក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ឆ្នាំ ២០១៩។ យោងទៅតាមទិន្នន័យខាងលើ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ៖

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមចំនួន ២,២៧៧,៤០០,១៧៨ ដុល្លារអាមេរិក។
- ចំណែកឯនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមចំនួន ២,៩៧៩,៤៧៤,៧៥៩ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៧ ចំនួន ៧០២,០៧៤,៥៨១ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ៣០.៨៣%។
- ដូចគ្នានេះដែរនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ធនាគារ កាណាឌីយ៉ាបានផ្តល់ជាឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមចំនួន ៣,៤៨៨,៥៤៧,៩០៤ ដុល្លារអាមេរិក ដែលសមតុល្យឥណទាននេះ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០១៨ ចំនួន ៥០៩,០៧៣,១៤៥ ដុល្លារអាមេរិក គិតជាភាគរយស្មើនឹង ១៧.០៨%។

²⁰ Annual Report (2019, 2018, 2017). Phnom Penh. Canadia Bank PLC

៣.១១. ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

តាមរយៈការសិក្សាលើប្រធានបទនេះ ការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមរបស់ធនាគារ អេស៊ី លីដា និងធនាគារ កាណាឌីយ៉ាមានទាំងចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយដូចខាងក្រោម៖

❖ ចំណុចខ្លាំង

- ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជន ដោយធនាគារមានសាខាជាច្រើនទូទាំងប្រទេស
- ធនាគារមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ និងមានដើមទុនច្រើនសម្រាប់បំពេញតម្រូវការអតិថិជន
- ធនាគារមានគោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការវិភាគ និងត្រួតពិនិត្យឥណទានច្បាស់លាស់សម្រាប់ឲ្យភ្នាក់ងារឥណទានប្រតិបត្តិតាម
- ធនាគារមានការវិភាគយ៉ាងល្អិតល្អន់លើការស្នើសុំឥណទានរបស់អតិថិជន មុននឹងបញ្ចេញឥណទាន ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលអាចកើតមានឡើង។

❖ ចំណុចខ្សោយ

- ការផ្តល់ឥណទានមានដំណាក់កាលច្រើន និងប្រើរយៈពេលយូរ
- ការផ្សព្វផ្សាយ និងការផ្តល់ព័ត៌មានមិនទាន់ភាពទូលំទូលាយ ជាពិសេសក្នុងគេហទំព័ររបស់ធនាគារ។

សេចក្តីសង្ឃឹជ្ជាន
និងអនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើទ្រឹស្តី និងព័ត៌មានជាក់ស្តែងទៅលើប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រង ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជនៃប្រទេសកម្ពុជា” យើងអាចទាញនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ធនាគារពាណិជ្ជទាំងអស់ ពិតជាបានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយសម្រួលដល់កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលនៅអ្នកនៅទីក្រុង និង អ្នកនៅជនបទមានភាពរីកចម្រើនជាងមុន តាមរយៈការផ្តល់នូវសេវាផ្សេងៗ ជាពិសេសការផ្តល់ឥណទាន ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន ដោយក្នុងនោះធនាគារពាណិជ្ជនីមួយៗបានប្រើប្រាស់គោលការណ៍ និងនីតិវិធីក្នុងការផ្តល់ឥណទានបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយបានកំណត់ច្បាស់លាស់ចំពោះតម្រូវការរបស់អតិថិជន លទ្ធភាពសងត្រលប់ ទំហំឥណទាន ក៏ដូចជាលក្ខខណ្ឌ រយៈពេល និងអត្រាការប្រាក់ដែលអាចឲ្យអតិថិជនទទួលយកបានប្រកបដោយភាពពេញចិត្ត ដោយអនុវត្តនូវនីតិវិធី និងគោលការណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ មុនពេលសម្រេចចិត្តបញ្ចេញឥណទាន គ្រប់ភ្នាក់ងារឥណទានទាំងអស់បានធ្វើការអង្កេត និងវាយតម្លៃអតិថិជនយ៉ាងល្អិតល្អន់ទៅលើអាកប្បកិរិយា គោលបំណងឥណទាន មុខរបរអាជីវកម្ម ទំហំឥណទាន ចំណូលចំណាយ ទ្រព្យបញ្ចាំ និងតម្រូវឲ្យមានអ្នកធានាជាដើម ដើម្បីចៀសវាងនូវការកើតមានហានិភ័យនៅពេលសងត្រលប់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រោយពីផ្តល់កម្ចីទៅឲ្យអតិថិជន ភ្នាក់ងារឥណទានតម្រូវឲ្យធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យលើគុណភាពឥណទានឲ្យបានយ៉ាងល្អិតល្អន់ ដើម្បីឲ្យមានភាពប្រាកដថាអតិថិជនបានប្រើប្រាស់ឥណទានចំគោលដៅដូចដែលបានស្នើសុំ និងមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសងត្រលប់មកធនាគារវិញ។ នេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា ធនាគារពាណិជ្ជទាំងពីរមានការគ្រប់គ្រងទៅលើការផ្តល់ឥណទានរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងល្អប្រសើរ ជាលទ្ធផលបានធ្វើឲ្យធនាគារពាណិជ្ជទាំងពីរនេះមានការកើនឡើងនូវទំហំឥណទានជាលំដាប់។

២. អនុសាសន៍

ដើម្បីជំរុញទីផ្សារនៃការគ្រប់គ្រងឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យមរបស់ធនាគារពាណិជ្ជឲ្យកាន់តែមានវិសាលភាព និងឧត្តមភាពលើសេវាកម្មរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាឆ្ពោះទៅរកការដណ្តើមកេរ្តិ៍ឈ្មោះក្នុងការប្រជែងជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងទីផ្សារ និងកាន់ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជនបន្ថែមទៀតទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និងពេលអនាគត ធនាគារគួរតែមានវិធីសាស្ត្របន្ថែមទៀតដូចខាងក្រោម៖

- ធនាគារពាណិជ្ជ គួរតែពង្រឹងផ្នែកសេវាកម្មបម្រើអតិថិជន ដើម្បីបង្កើនសេចក្តីទុកចិត្តអតិថិជនចាស់ និងទាក់ទាញអតិថិជនថ្មី។

- ធនាគារពាណិជ្ជកម្មតែផ្តល់នូវព័ត៌មាន និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗដែលបានកែប្រែ ឬបង្កើតថ្មីដើម្បីឱ្យអតិថិជនបានដឹងឆាប់រហ័ស និងយល់ពីការកែប្រែនោះ ជាពិសេសព័ត៌មានក្នុងគេហទំព័រផ្ទាល់របស់ធនាគារ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

ឯកសារយោងជាភាសាខ្មែរ

❖ សៀវភៅ និងអត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- លោកគ្រូ ឈាង ហ៊ុយ, (២០១៧), Credit Management, ទំព័រទី ២៨
- ហ៊ុន ថុរ៉ាកស៊ី និងហ៊ាង សាហ៊ីប, (២០០៤), វិចនានុក្រមបច្ចេកសព្ទសេដ្ឋកិច្ច. ទំព័រទី ១៧០-១៧១
- ទី រ៉ា, (២០១៦), គ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រទី ៥
- ព្រុំ រដ្ឋា, (២០១៨), ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន, ទំព័រទី ៨
- លោកគ្រូ ឈាង ហ៊ុយ, (២០១៦), ការគ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រទី ២៨-៣៤
- លោក សួន ចំរើន, (២០០៧), ស្ថាប័ន និងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ, ទំព័រទី ៦
- បណ្ឌិត ហួន ប៊ូលី, (២០១៧), ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ទំព័រទី ៨២-៨៥

❖ ឯកសារបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សា និងសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

- ឡុង មុនីវត្តន៍ និងប៉េង គឹមងាន់, (២០១៩), ការគ្រប់គ្រងឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ, ភ្នំពេញ
- ឈួន វិធីយ, (២០១៩), ឥណទានខ្នាតតូច, ទំព័រ ១៣ - ១៤
- ចាប សុជាតា និងហេង ម៉េងហ៊ុយ, (២០១៧), ការគ្រប់គ្រងឥណទានសហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យម, ទំព័រ ៣៥ - ៣៨
- គួយ សុខម៉េង និងស៊ី ភារក្ស, (២០១៩), ដំណើរការនៃការផ្តល់ឥណទាន, ទំព័រ ១១ - ១២

ឯកសារយោងជាភាសាអង់គ្លេស

❖ សៀវភៅ និងអត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- Anthony S. (2010). Credit Risk Management In and Out of the Financial Crisis. Page 24-33
- Annual Report 2019. Phnom Penh: Aceleda Bank PLC
- Annual Report 2018. Phnom Penh: Aceleda Bank PLC
- Annual Report 2017. Phnom Penh: Aceleda Bank PLC
- Annual Report 2019. Phnom Penh: Canadia Bank PLC

- Annual Report 2018. Phnom Penh: Canadia Bank PLC
- Annual Report 2017. Phnom Penh: Canadia Bank PLC

❖ គេហទំព័ររបស់ធនាគារ

- About Canadia. (2020). ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ
https://www.canadiabank.com.kh/en/about_canadia.aspx
- Special SME Loan Packages. (2020). ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ
https://www.canadiabank.com.kh/promotion/sme_loan_ads.aspx
- History of Aceleda. (2020). ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ
https://www.acledabank.com.kh/kh/eng/ff_history
- Small-Sized Enterprise Loan. (2020). ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ
https://www.acledabank.com.kh/kh/eng/ps_crsmallloan
- Medium-Sized Enterprise Loan. (2020). ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ
https://www.acledabank.com.kh/kh/eng/ps_crmediumloan

ឧបសម្ព័ន្ធ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យស្នើសុំឥណទាន (.....)

១- អ្នកស្នើសុំ ៖

១.១- ឈ្មោះ..... ភេទ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត..... ឯកសារអត្តសញ្ញាណ.....
 លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... និងឈ្មោះ..... ភេទ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....
 ឯកសារអត្តសញ្ញាណ..... លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ត្រូវជា.....
 អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ..... ក្រុមទី..... ផ្លូវ..... ភូមិ..... ឃុំ-សង្កាត់.....
 ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ..... រាជធានី-ខេត្ត..... ទូរស័ព្ទ..... Email.....
 ស្នើសុំក្នុងនាមជា ៖ បុរស/ស្រី ជនជាតិ កំណាងពេញច្បាប់.....
 ១.២- អ្នកធានាដោយវត្តមាន..... ភេទ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត..... ឯកសារអត្តសញ្ញាណ.....
 លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... និងឈ្មោះ..... ភេទ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....
 ឯកសារអត្តសញ្ញាណ..... លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ត្រូវជា.....
 អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ..... ក្រុមទី..... ផ្លូវ..... ភូមិ..... ឃុំ-សង្កាត់.....
 ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ..... រាជធានី-ខេត្ត..... ទូរស័ព្ទ.....
 ធានាក្នុងនាមជា ៖ បុរស/ស្រី ជនជាតិ កំណាងពេញច្បាប់.....

២- បញ្ជាក់បន្ថែម ៖

សូមគោរពបូជមក

លោក-លោកស្រី..... បេនាគារ អេស៊ីលីដា គីអិលស៊ី.....

ក្រោយពីបានយល់ច្បាស់លាស់ពីការណែនាំស្តីពីគោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌរួមនៃឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា គីអិលស៊ី យើងខ្ញុំសន្យាអនុវត្តតាមទាំងស្រុង ។

- **សំណើសុំ** ៖ ☐ ឥណទាន ☐ កម្រិតបង្គាក់ឥណទាន សរុបចំនួន.....
☐ ភ្ជាប់សេវាអេស៊ីលីដាឃ្លីនីក, ☐ ភ្ជាប់សេវាអេស៊ីលីដាឃ្លីនីកធីតា, ☐ ប័ណ្ណអេស៊ីលីដា [☐ ACLEDA Card, ☐ Gold Card, ☐ Visa Debit Card, ☐ Visa Credit Card ☐ MasterCard Debit, ☐ MasterCard Credit.....].

	០ស៊ីឌី, ០ស៊ីបន្ថែម, ០ស៊ីបន្ត	០ស៊ីឌី, ០ស៊ីបន្ថែម, ០ស៊ីបន្ត
ប្រភេទផលិតផល		
ប្រភេទទិញ/លក់/ប្រើប្រាស់		
ទំហំ		
រយៈពេលខ្លី		
អត្រាការប្រាក់		
សោហ៊ុយឥណទាន/បម្រុងសាច់ប្រាក់		
សោហ៊ុយរៀបចំឯកសារ		
ថ្លៃចំណាយរដ្ឋបាល		
របៀបសងប្រាក់		
គោលបំណងប្រើប្រាស់		
ការបញ្ជាក់បន្ថែម		

■ **ឥណទាន/កម្រិតបង្គាក់ឥណទាន/កតិកាទូរស័ព្ទបញ្ជូនកុំព្យូទ័រ/ប្រើប្រាស់.....**

ប្រភេទផលិតផល		
ប្រភេទទិញ/លក់/ប្រើប្រាស់		
ទំហំ		
សមតុល្យ/ដកប្រើប្រាស់ (Funded)		
រយៈពេលខ្លី		
ប្រើប្រាស់ (Issued)		
កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់		
អត្រាការប្រាក់		
សោហ៊ុយឥណទាន/បម្រុងសាច់ប្រាក់		
សោហ៊ុយរៀបចំឯកសារ		
ថ្លៃចំណាយរដ្ឋបាល		
របៀបសងប្រាក់		
គោលបំណងប្រើប្រាស់		

សរុបឥណទាន/កម្រិតបង្គាក់ឥណទាន/កតិកាទូរស័ព្ទបញ្ជូនកុំព្យូទ័រ/ប្រើប្រាស់ (Aggregate Amount).....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រដ្ឋធម្មនុញ្ញ :

ពាក្យប្តឹងបណ្តឹងស្នើសុំឥណទាន (.....)

- ១- អ្នកស្នើសុំឈ្មោះ..... ភេទ..... សញ្ជាតិ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....
ឈ្មោះ..... ភេទ..... សញ្ជាតិ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....
និងឈ្មោះ..... ភេទ..... សញ្ជាតិ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ..... ផ្លូវ..... ក្រុមទី..... ភូមិ..... ឃុំ.....
ស្រុក..... ខេត្ត..... ទូរស័ព្ទ.....
ស្នើសុំប្រើប្រាស់ក្នុងនាមជា៖ ☐ រូបវន្តបុគ្គល ☐ នីតិបុគ្គល តំណាងពេញច្បាប់ឲ្យ.....
- មុខរបរ.....
- ទីកន្លែងប្រកបមុខរបរ.....
- ២- អ្នកធានាឈ្មោះ..... ភេទ..... សញ្ជាតិ..... និងឈ្មោះ.....
ភេទ..... សញ្ជាតិ..... អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ..... ផ្លូវ..... ក្រុមទី..... ភូមិ.....
ឃុំ-សង្កាត់..... ក្រុង-ស្រុក-ខណ្ឌ..... រាជធានី-ខេត្ត.....
ធានាក្នុងនាមជា៖ ☐ រូបវន្តបុគ្គល ☐ នីតិបុគ្គល តំណាងពេញច្បាប់ឲ្យ.....

សូមគោរពជូន

លោក-លោកស្រី..... បន្ទាត់ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខា.....

កម្មវត្ថុ : - ស្នើសុំឥណទាន/កម្រិតបន្ទាត់ឥណទានចំនួន..... ជាអក្សរ.....
- រយៈពេល..... គោលបំណងប្រើប្រាស់.....

យោងតាមកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ យល់ព្រមឲ្យធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ប្រមូលព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងពាក្យសុំ និងព័ត៌មានដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យស្នើសុំនេះ និងយល់ព្រមរាល់ការចូលរួមពិនិត្យ និងស្វែងរកព័ត៌មាន ពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ផ្សេងទៀត ដរាបណា ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ នៅតែជាអតិថិជនសកម្ម (កូនបំណុល និងអ្នកធានា) និង/ឬជាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីនៅធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ព្រមទាំងបើកចំហព័ត៌មានទាំងនេះ ទៅឲ្យគតិយជន សម្រាប់គោលបំណង ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៨ នៃប្រកាស ស្តីពីការចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន ។ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំយល់ថា ក្រុមហ៊ុន ក្រេឌីត ឬរ៉ូ ខេមបូឌា ដែលមានអាសយដ្ឋាន វឌ្ឍនៈកាតាល (ជាន់ទី៩) អគារលេខ ៦៦ មហាវិថីព្រះមុនីវង្ស សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ និងធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ទទួលខុសត្រូវលើការប្រមូល ការដាក់ឲ្យដំណើរការ និងការផ្សព្វផ្សាយទិន្នន័យ ។ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ មានសិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន និងទិន្នន័យរបស់ខ្ញុំ និងមានសិទ្ធិតវ៉ា ដើម្បីស្នើសុំកែតម្រូវ ឬលុបចោលទិន្នន័យទាំងនោះ ប្រសិនបើមានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមនីតិវិធី ដូចមានចែង ក្នុងប្រកាសស្តីពីការចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន និង/ឬក្រមប្រតិបត្តិ ។^១

កំទេសទីតាំងលេខប្រាក់បញ្ញើស្នើសុំ

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោក-លោកស្រី មេត្តាពិនិត្យសំណើ ព្រមទាំងអនុម័តឲ្យយើងខ្ញុំ បានប្រើប្រាស់ឥណទានតាមទំហំស្នើសុំ ខាងលើដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូមលោក-លោកស្រី មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ ។
ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....
ហត្ថលេខា និងត្រា ឬស្នាមមេដៃស្តាំអ្នកធានា ហត្ថលេខា និងត្រា ឬស្នាមមេដៃស្តាំអ្នកស្នើសុំ

ឈ្មោះ..... ឈ្មោះ.....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខអតិថិជន

គម្រោងជំនួយ (.....)

I- ផ្នែកគុណភាព (Qualitative Information)

ក- ភាគីស្នើសុំឥណទាន:

- ឈ្មោះ:.....កេ.ខ.....សញ្ជាតិ:.....ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត:.....និងឈ្មោះ:.....
- កេ.ខ.....សញ្ជាតិ:.....ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត:.....ត្រូវជា.....
- ស្ថានភាពគ្រួសារ: ប្រពន្ធ មាន/គ្មាន ចំនួនប្អូនប្រុស/ប្រពន្ធម្រី.....នាក់ អ្នករកចំណូល.....នាក់ ។
- ឈ្មោះ:.....កេ.ខ.....សញ្ជាតិ:.....ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត:.....និងឈ្មោះ:.....
- កេ.ខ.....សញ្ជាតិ:.....ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត:.....ត្រូវជា.....
- អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន:.....
- ស្នើសុំក្នុងនាមជា: ប្រធានគ្រួសារ ឬ ម្ចាស់ក្រុមប្រឹក្សាគ្រួសារ ឬ ម្ចាស់ក្រុមប្រឹក្សាគ្រួសារ.....

ខ- មុខរបរ:.....ស្ថានភាព: ប្រធានគ្រួសារ ឬ ម្ចាស់ក្រុមប្រឹក្សាគ្រួសារ ឬ ម្ចាស់ក្រុមប្រឹក្សាគ្រួសារ.....

- ចំនួនកម្មករនិយោជិត: ប្រុស.....នាក់ ស្រី.....នាក់ សរុប.....នាក់

• លេខអត្តសញ្ញាណកម្មស្ថាប័ន (Tax Identification Number):

គ- ផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន:

ក- ការវិភាគទៅលើសកម្មភាពមុខរបររបស់ពួកគេ: ប៉ះពាល់, ប៉ះពាល់តិចតួច, ប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ:

ប៉ះពាល់ (A), ប៉ះពាល់តិចតួច (B), ប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ (C), ទៅលើ.....

ខ- សកម្មភាពមុខរបររបស់ពួកគេប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានជាតិ ឬ ធនធាន: ប៉ះពាល់, ប៉ះពាល់តិចតួច

គ- ការតាមដានសកម្មភាពកែលម្អបរិស្ថាន និងសង្គម ប្រសិនបើមាន: ប្រសិនបើមាន, ប្រសិនបើគ្មាន

II- ផ្នែកបរិមាណ (Quantitative Information): ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ

ក- ប្រភពចំណូលជាមធ្យម ក្នុងមួយខែពីមុខរបរជំនួយ និងផ្សេងៗ

ល.រ	បរិយាយ	ចំណូល	ចំណាយ	ចំណេញ
១				
២				

ខ- ស្ថានភាពទុន និងប្រភពទុនក្នុងមុខរបរជំនួយ

ប្រភពទុន		ប្រភពទុន	
ក- អចលនទ្រព្យ		ក- ដើមទុនផ្ទាល់ខ្លួន	
- ដី		- ដើមទុន	
- ផ្ទះ, អគារ		- ទុនបន្ថែម/ទុនបម្រុង	
- ផ្សេងៗ		- ប្រាក់ចំណេញក្រោយពេល	
ខ- ទ្រព្យសកម្មចរន្ត		ខ- ចំណូល	
- សាច់ប្រាក់		- ចំណូលរយៈពេលវែង	
- ផ្សេងៗ		- ចំណូលរយៈពេលខ្លី	
សរុបទ្រព្យសកម្ម		សរុបទ្រព្យសកម្ម	

គ- ប្រភពចំណូលជាមធ្យមក្នុងមួយខែពីប្រាក់បៀវត្សរ៍

ល.រ	បរិយាយពីប្រភពចំណូល	ទឹកប្រាក់បៀវត្សរ៍	ចំណូល
១			

ឃ- លទ្ធភាពសងជាមធ្យមក្នុងមួយខែ: ប្រភពទុនតាមរយៈការបង់ប្រាក់ ប្រភពទុនចិន្តៃយ៍តាមរយៈការបង់ប្រាក់

១	សរុបប្រាក់ចំណេញពីមុខរបរជំនួយ និងផ្សេងៗ	
២	សរុបចំណាយក្នុងគ្រួសារ	
៣	លទ្ធភាពសងផ្អែកលើមុខរបរ (ក្រៅពីប្រាក់បៀវត្សរ៍)	
៤	សរុបចំណូលពីប្រាក់បៀវត្សរ៍	
៥	លទ្ធភាពសងផ្អែកលើប្រាក់បៀវត្សរ៍	
៦	សរុបលទ្ធភាពសង ក្នុងមួយខែ	

III- ការវិភាគហានិភ័យនិងការវិភាគអវិជ្ជមាន (Sensitive Analysis)

ក- ការវិភាគហានិភ័យឥណទាន:

	ឆ្នាំទី ១	ឆ្នាំទី ២	ឆ្នាំទី ៣	ឆ្នាំទី ៤	ឆ្នាំទី ៥
- ប្រភពចំណូលពីមុខរបរជំនួយផ្សេងៗ (ក្រៅពីប្រាក់បៀវត្សរ៍) សរុបទុនចាត់សង (ក្រៅពីមុខរបរជំនួយប្រទះប្រទះ)					
- ទ្រព្យសកម្មផ្សេងៗ (ក្រៅពីប្រាក់បៀវត្សរ៍) ទុនចាត់សង (ក្រៅពីទ្រព្យសកម្មផ្សេងៗ)					

ខ- ការវិភាគហានិភ័យ

- ប្រភពសំណងឥណទាន (ចំពោះអតិថិជនដែលមានរបៀបសងប្រាក់ Linear/Annuity):

IV- សំណើសុំឥណទាន

ក- កំពុងប្រើប្រាស់: ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ សរុបចំនួន:.....

ប្រភេទ				
ទំហំ				
សមតុល្យប្រើប្រាស់				
រយៈពេលខ្លី				
កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់				
អត្រាការប្រាក់				
សោហ៊ុយឥណទាន/បម្រុងសាច់ប្រាក់				
សោហ៊ុយរៀបចំឯកសារ				
ថ្លៃចំណាយរដ្ឋបាល				
របៀបសងប្រាក់				
គោលបំណងប្រើប្រាស់				

ខ- រង្វិល: ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ សរុបចំនួន:.....

	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ
ប្រភេទ			
ទំហំ			
រយៈពេលខ្លី			
អត្រាការប្រាក់			
សោហ៊ុយឥណទាន/បម្រុងសាច់ប្រាក់			
សោហ៊ុយរៀបចំឯកសារ			
ថ្លៃចំណាយរដ្ឋបាល			
របៀបសងប្រាក់			
គោលបំណងប្រើប្រាស់			

គ- សរុបទំហំឥណទាន/ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន/ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ (Aggregate Amount):

ឃ- គម្រោងវិនិយោគ:

១- គម្រោងវិនិយោគសរុបលម្អិត:

ល.រ	បរិយាយគម្រោងវិនិយោគ	ចំនួនឯកតា	តម្លៃឯកតា	ទឹកប្រាក់
១-				
២-				
សរុបទឹកប្រាក់វិនិយោគ				

២- ទឹកប្រាក់វិនិយោគផ្ទាល់ខ្លួនចំនួន:

V- ទ្រព្យសម្បត្តិធានា

ក- ប្រាក់ប្រាក់ភោគ (Security or Margin Deposit) ឬទ្រព្យធានាជាសាច់ប្រាក់ :

ខ- អចលនទ្រព្យ (Real Estate)

ប្រភេទទ្រព្យធានា	ទី១	ទី២	ទី៣	
ការដាក់ធានាឥណទាន	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ
លេខបង្កាន់ដៃកម្មសម្បត្តិ				
Serial Number				
ប្រភេទលិខិតកម្មសម្បត្តិ				
លេខលិខិតកម្មសម្បត្តិ				
ថ្ងៃខែឆ្នាំលិខិតកម្មសម្បត្តិ				
ទីតាំងទ្រព្យ				
ម្ចាស់កម្មសម្បត្តិ				
ទំហំ				
តម្លៃ				
ការចុះកាបែន	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ធនាគារ ធនាគារបន្ទាត់ឥណទាន ធនាគារសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ

គ- ចលនទ្រព្យ (Movable Assets)

ប្រភេទទ្រព្យដាក់ធានា	ទី១	ទី២	ទី៣	
ការដាក់ធានាឥណទាន	ធានាខ្លួន ធានាដទៃ	ធានាខ្លួន ធានាដទៃ	ធានាខ្លួន ធានាដទៃ	ធានាខ្លួន ធានាដទៃ
	ធានា ធានាដទៃ និងចាស់	ធានា ធានាដទៃ និងចាស់	ធានា ធានាដទៃ និងចាស់	ធានា ធានាដទៃ និងចាស់
លេខបង្កាន់ដៃឥតម្ចាស់ទ្រព្យធានា				
Serial Number				
ម៉ាក				
ស៊េរីណូ-ណូ				
លេខម៉ាស៊ីន				
លេខរូ				
កម្លាំងម៉ាស៊ីន				
បង្កាន់ដៃឥតម្ចាស់សម្គាល់				
ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ				
តម្លៃ				
រយៈពេលបានប្រើប្រាស់រួច				

ឃ- សរុបតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា

ឃ.១- សរុបទ្រព្យដាក់ធានា ជាសាច់ប្រាក់ (Security or Margin Deposit) :.....

ឃ.២- ទ្រព្យដាក់ធានាជា ចលន និងអចលនទ្រព្យ ៖

សរុបតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាប្រភេទជាអចលនទ្រព្យ (Real Estate)	
សរុបតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាប្រភេទជាចលនទ្រព្យ (Movable Assets)	
សរុបតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាជាចលន និងអចលនទ្រព្យ	

VI- ឥណទានតាមប្រភេទជំនួញ និងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច (Credit By Industry And Ownership in the Economic Sector)
សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធថ្នាក់មួយ

VII- អ្នកធានា

- ☐ មាន, សូមបំពេញទម្រង់ ព័ត៌មានអំពីអ្នកធានា និងកិច្ចសន្យាធានា
☐ គ្មាន ។

យើងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ជូនខាងលើនេះ ជាព័ត៌មានត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដ ប្រសិនបើពុំពិតដូច្នោះសេចក្តី បញ្ជាក់ខាងលើនេះទេ យើងខ្ញុំសូមទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះមុខច្បាប់ ។

យើងខ្ញុំសូមចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រា ឬផ្ដិតមេដៃស្តាំទុកជាភស្តុតាង ។

ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ហត្ថលេខា និងត្រា ឬស្នាមមេដៃស្តាំ ភាគីស្នើសុំឥណទាន

ឈ្មោះ.....

ព័ត៌មាននេះពិតជាត្រឹមត្រូវ ពុំមានការកែប្រែបន្លំឡើយ និងសូមអនុញ្ញាត ប្រើប្រាស់ ☐ ACLEDA Fund , ☐ Other Fund:

ហត្ថលេខាភ្នាក់ងារឥណទាន

ឈ្មោះ.....

Note: សូមភ្ជាប់មកជាមួយនូវទម្រង់ឧបសម្ព័ន្ធ នៃគម្រោងជំនួញនេះ ។

សូមជម្រាបជូនដំណឹងដល់អតិថិជនរបស់ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ

Dear valued customer :

សូមថ្លែងអំណរអតុណ្ហយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះលោក លោកស្រីដែលបានប្រើប្រាស់សេវាកម្មឥណទានរបស់ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ យើង ។
ធនាគារយើងសូមលោក លោកស្រី មេត្តាជួយសហការផ្តល់ព័ត៌មានដូចមានខាងក្រោម និងឯកសារមួយចំនួន ដើម្បីជាជំនួយក្នុងការសិក្សា
ឥណទានអោយទទួលបានប្រសិទ្ធភាព ។

Thank you for considering Canadia Bank for your loan. Canadia Bank requests the following information and documentation in order to understand your credit profile an efficiently process your loan application.

ឯកសារសំខាន់ៗក្នុងការផ្តល់ឥណទាន

Necessaries document for providing a loan

☐ លិខិតឆ្លងដែន	☐ Passport
☐ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ	☐ Identification card / ID Card
☐ សៀវភៅស្នាក់នៅ	☐ Residence certificate
☐ សៀវភៅគ្រួសារ	☐ Family book
☐ ប័ណ្ណបាត់ (ឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន)	☐ Business patent (Current year)
☐ វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	☐ Certificate of company registration
☐ លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន	☐ Article of company / Memorandum
☐ របាយការណ៍ចំណូលចំណាយ	☐ Income Statement
☐ តារាងតុល្យការណ៍	☐ Balance Sheet
☐ របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់	☐ Statement of Cash Flow
☐ កិច្ចសន្យាទិញ-លក់	☐ Contract (purchase)
☐ កិច្ចសន្យាជួល	☐ Leasing contract
☐ បញ្ជីតារាងស្តុកទំនិញ (ឈ្មោះ-តំលៃទិញចូល-តំលៃលក់ចេញ)	☐ Inventory's List (Type-Unit-Unit Price-Sale Price)
☐ វិក័យប័ត្រទូទាត់	☐ Invoices
☐ បង្កាន់ដៃ	☐ Receipts
☐ ឯកសារទាក់ទងនឹងប្លង់កម្មសិទ្ធិដាក់បញ្ចាំ	☐ Collateral document
☐ ឯកសារដទៃទៀត	☐ Other document

រាល់ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់មកអោយធនាគារយើង នឹងត្រូវបានរក្សាទុកយ៉ាងសំងាត់បំផុត និងមិនផ្តល់អោយភាគីតិចជន ឯកជន ណាមួយឡើយ ។

Please note that all financial and personal information that you submit to Canadia Bank will be held in strict confidence and will not be provided to any third parties. We look forward to working with you all the time. Wish you good luck.

ផ្នែកសេវាកម្មធនាគារ ខ្នាតតូច និង មធ្យម

SME Banking Department

ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ភ.អ
加華銀行
CANADIA BANK PLC.

ពាក្យស្នើសុំឥណទាន

Loan Application

Application No: Branch:.....

Reference (CBC):

1- ព័ត៌មានអតិថិជន / Customer information

No.	នាមត្រកូល&នាមខ្លួន Full Name	ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត Date of Birth:	ភេទ Gender	អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ Identification/ Passport No.	ស្រុកកំណើត Place of birth	ទំនាក់ទំនងជាមួយធនាគារ Relationship With bank
1		/...../.....				☐ New / ថ្មី ☐ Existing/ មានស្រាប់
2		/...../.....				☐ New / ថ្មី ☐ Existing/ មានស្រាប់
3		/...../.....				☐ New / ថ្មី ☐ Existing/ មានស្រាប់
4		/...../.....				☐ New / ថ្មី ☐ Existing/ មានស្រាប់
5		/...../.....				☐ New / ថ្មី ☐ Existing/ មានស្រាប់

អាសយដ្ឋាន បច្ចុប្បន្ន/Current address:

លេខទូរស័ព្ទដៃ / Mobile phone 1: លេខទូរស័ព្ទដៃ / Mobile phone 2:

សារអេឡិចត្រូនិក / Email address:

2- ស្នើសុំធនាគារលើគម្រោងឥណទានដូចខាងក្រោម / Requesting for loan as below:

2-1 ស្នើសុំ/Request for:

☐ ឥណទានថ្មី / New ☐ បន្ថែម/Additional ☐ បន្ត/Extension ☐ ផ្សេងៗ / Other

2-2 ប្រភេទឥណទាន/Facility Type:

2-3 គោលបំណងប្រើប្រាស់កម្ចី / Loan Purpose:

2-4 ចំនួនស្នើសុំ /Requesting Limit

ចំនួនស្នើសុំ/Amount Request: ☐ USD ☐ KHR ☐ THB

2-5 រយៈពេលខ្ចី និងអត្រាការប្រាក់ស្នើសុំ/ Loan term & Interest Rate request

រយៈពេលខ្ចី / Loan term.....ខែ / Month , អត្រាការប្រាក់ស្នើសុំ/Interest rate request:ក្នុងមួយឆ្នាំ / p.a

3- ហិរញ្ញវត្ថុ / Financial

មុខរបរ / Employment Status ☐ និយោជិត / Employee ☐ និយោជក / Self Employed

ឈ្មោះអាជីវកម្ម/Business Name:

រយៈពេលប្រកបអាជីវកម្ម /Length of serviceYears

ប្រភេទនៃអាជីវកម្ម/Business Type.....

ចំណេញសុទ្ធក្នុងមួយខែ ឬ ចំណូលប្រចាំខែ / Net profit or Income per month/. USD

4- ទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ / Collateral

4-1 ទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ/ Property

អាសយដ្ឋានលំអិត/Address Detail :

☐ ប័ណ្ណមានតម្លៃ /Valuable papers ☐ អចលនវត្ថុ /Real Estate ☐ លិខិតធានា /Guarantee Letter

☐ ស្តុកស្រូវអង្ករ / Stock (Rice) ☐ ផ្សេងៗ/Other.....

4-2 ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ / Ownership

☐ អតិថិជនផ្ទាល់ / own ☐ គតិយជន / 3rd party (សូមភ្ជាប់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណមកជាមួយ/Please attached with ID card)

តម្លៃប៉ាន់ស្មាននៃទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ / Value of collateral (Estimate) :USD

5- ការបញ្ជាក់យល់ព្រម / Consent to Canadia Bank Plc

ការបញ្ជាក់យល់ព្រមចំពោះធនាគារកាណាឌីយ៉ា ក.អ ថា៖

ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ យល់ព្រមប្រគល់សិទ្ធិដល់ធនាគារកាណាឌីយ៉ា មានសិទ្ធិយ៉ាងពេញលេញនិងគ្រប់ពេលវេលា ដើម្បីធ្វើការប្រមូលចែកចាយនិងឆែករកព័ត៌មានដល់ការិយាល័យផ្តល់សេវាប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន គ្រឹះស្ថានដែលបាន កំណត់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តាមលក្ខខណ្ឌកំណត់ដែលបានចែងនៅក្នុងប្រការ៨នៃប្រកាស ស្តីពីការចែករំលែក ព័ត៌មាន ឥណទាន (Credit) ដូចជាកិច្ចសន្យាខ្ចីចងការប្រាក់, ប័ណ្ណឥណទាន, ការធានា, និងលិខិតឥណទាន និងព័ត៌មាន ផ្សេងៗទាក់ទង នឹងពាក្យស្នើសុំឥណទាន របស់ ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ នៅក្នុងអំឡុងពេលប្រើប្រាស់ឥណទាន ជាមួយធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ ។

ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ ក៏យល់ព្រមឲ្យគ្រឹះស្ថានការិយាល័យ និងអ្នកផ្តល់សេវាប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានស្តីពីពាក្យស្នើសុំ ឥណទានដែលបានទទួលតាមការកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងការប្រមូលការដាក់ឲ្យដំណើរការនិងផ្សព្វផ្សាយទិន្នន័យឥណទាន និងព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យស្នើសុំឥណទាន, ឥណទានដែលបានទទួល និងយល់ ព្រមឲ្យបើកចំហរព័ត៌មាន ពាក្យស្នើសុំឥណទាន ឥណទានបានទទួលទាំងនេះ ឲ្យគតិយជនផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់ ពីធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា សម្រាប់គោលបំណង ដូចចែងក្នុងប្រកាសនៃប្រការ ៨ ស្តីពីការចែករំលែក ព័ត៌មានឥណទាន ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ការបញ្ជាក់យល់ព្រមផ្តល់សិទ្ធិចែករំលែកព័ត៌មាននេះ រាប់បញ្ចូលទាំងលក្ខខណ្ឌដាក់ពាក្យស្នើសុំឥណទាន , ការផ្តល់ឥណទាន, ការពន្យារពេលឥណទាន, ស្ថានភាពឥណទានដែលយើងខ្ញុំ/ខ្ញុំ បានដាក់ពាក្យស្នើសុំ និងបានទទួល រួមទាំង ឯកភាពឥណទានផងដែរ ។

ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ មានសិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន និងទិន្នន័យរបស់ ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ និងមានសិទ្ធិតវ៉ា ដើម្បីស្នើសុំកែតម្រូវ ឬលុបចោលទិន្នន័យទាំងនោះ ប្រសិនបើមានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមនីតិវិធី ដូចមានចែងនៅក្នុងប្រកាស ស្តីពីការចែករំលែក ព័ត៌មាននិង/ឬ ក្រមប្រតិបត្តិ ។

ខ្ញុំ/យើងខ្ញុំ យល់ព្រមឲ្យបុគ្គលិកធនាគារ កាណាឌីយ៉ាចុះជួប និងថតរូបទីតាំងអាជីវកម្ម ឬទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ និងផ្ទះស្នាក់ នៅតាមសំណើរ ស្នើសុំរបស់បុគ្គលិកដែលធនាគារបានចាត់តាំង ក្នុងអំឡុងពេលស្នើសុំ និងប្រើប្រាស់ឥណទាន ។

Consent to Canadia Bank Plc.:

I/We, hereby authorize, Canadia Bank Plc. to collect information contained in the present loan application and other information relevant to this loan application, and discloses it to third parties for the purposes established under the Article 8 of the Prakas on Credit Reporting of NBC to entitled to access or sharing my credit information such as Loan Contract, Letter of credit , Bank guarantee and other relevant to loan application at any time during having loan facility with Canadia Bank Plc.

I/We, hereby agree to establishments, offices and service provider systems share information about loan applications, which received as determined by the Bank and the collection Launch and disseminate data and credit information involving loan applications, a credit that has been received and agreed to sharing loan application information, relevant credit information to third parties according to NBC rule, as stated in the Article 8 of the Prakas on Credit Reporting of NBC.

I/We understand that, CREDIT BUREAU CAMBODIA will be responsible for the collection, processing and dissemination of the data. I/We entitled to access my information and complain to obtain the correction or deletion of such data when there is an adequate reason in line with the procedures established under the Prakas on Credit Reporting and the code of conduct.

I / We agree to allow any authorized staffs from Canadia bank to meet , take photos and visit our business's premises, collateral's location and residential home upon requested while accessing and providing loan services to us.

I / We confirm and take full responsible for all the information provided.

ថ្ងៃទី / Date.....ខែ/month.....ឆ្នាំ/year

អ្នកស្នើសុំ / Applicant

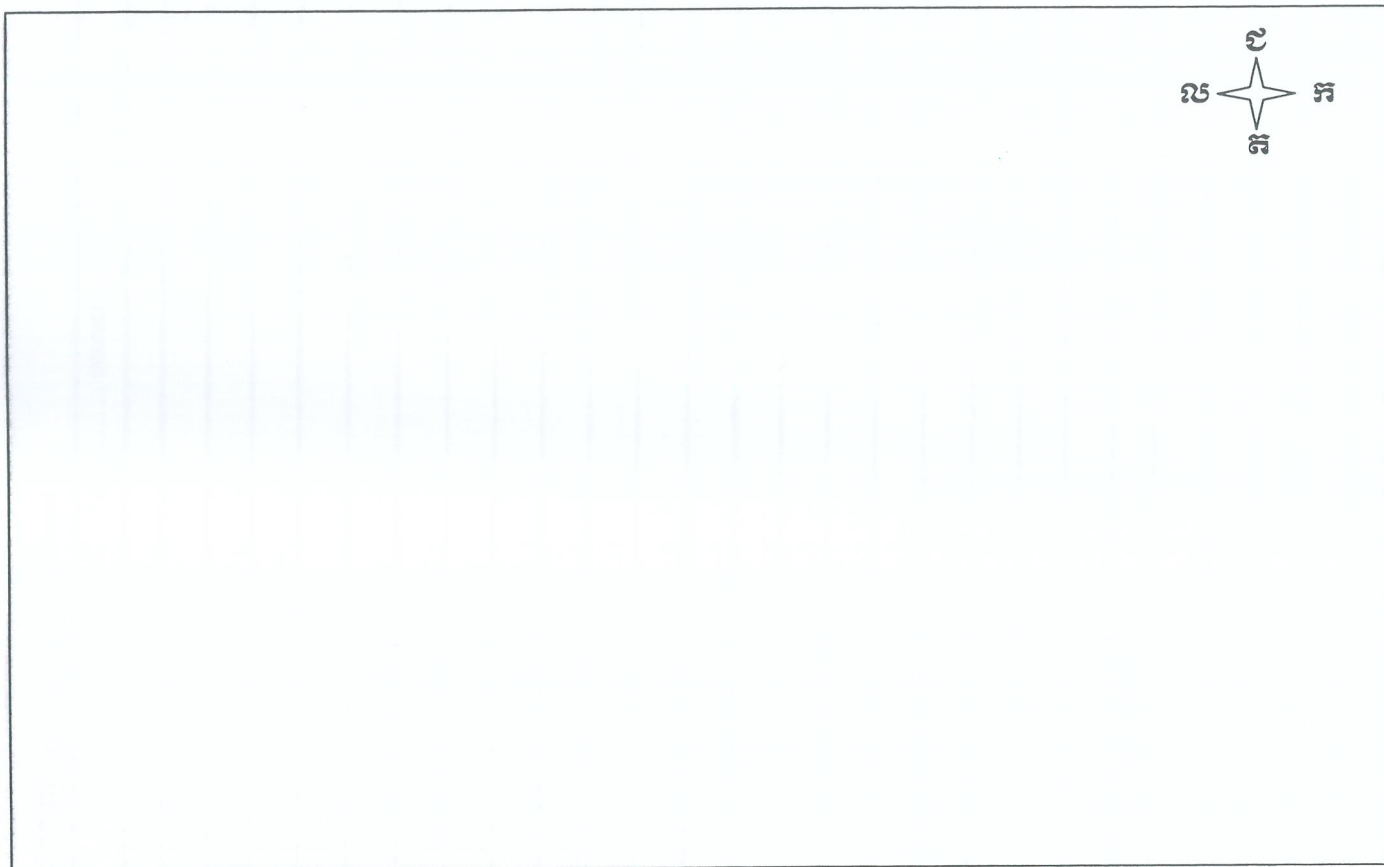
(ស្នាមមេដៃ / ហត្ថលេខា និងឈ្មោះពេញ)

(Thum print / Signature and full name)

*** ទីតាំងរបស់អ្នកស្នើសុំ/The location of the applicant ៖

សូមគូសបង្ហាញទីតាំងដែលអាចឲ្យបុគ្គលិកធនាគារ ទៅរកលំនៅឋានរបស់លោក-អ្នកឃើញ នៅខាងក្រោម៖

Please draw the direction to your location that the bank officer can reach to you.

សម្រាប់បុគ្គលិកធនាគារ / Bank Use only

Date receipt application:...../...../.....

CBC Inquirer
(Signature)

Authorizer/.....
(Signature)

L.O /.....
(Signature)

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS (CONTINUED)
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2019

The Group

(*) : Included allowance for impairment loss on off-balance sheet commitments amounting to US\$207,479 (2018: US\$288,498). See Note 34.1(g) for the detail of ECL allowance during the year.

8. Loans and advances to customers

	The Group			The Bank		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	US\$	US\$	KHR'000	US\$	KHR'000	KHR'000
			(NOTE 4)		(NOTE 4)	(NOTE 4)
Commercial loans	2,955,416,780	2,538,587,173	11,874,864,622	10,248,276,417	2,821,587,843	2,393,485,103
Real estate loans	203,565,764	205,535,366	817,927,240	829,746,273	203,565,764	205,535,366
Home improvement loans	100,760,707	70,357,656	404,856,521	284,033,857	100,315,648	70,357,656
Staff loans	132,673,722	110,372,958	533,083,015	445,575,631	128,929,753	106,981,018
Credit revolving loans	63,295,647	105,765,870	254,321,910	426,976,817	63,295,647	105,765,870
Overdrafts	60,135,914	46,899,794	241,626,102	189,334,468	60,135,914	46,899,794
Consumer loans	103,505,043	76,962,622	415,883,263	310,698,105	103,505,043	76,962,622
Loans to related parties (Note 31 (b.ii))	6,139,298	16,167,582	24,667,699	65,268,529	5,168,163	15,232,236
Motor vehicle loans	2,066,601	1,338,841	8,303,603	5,404,901	2,066,601	1,338,841
	3,627,559,476	3,171,987,862	14,575,533,975	12,805,314,998	3,488,570,376	3,022,558,506
Provision for loan losses:						
Specific	(47,774,582)	(29,563,491)	(191,958,270)	(119,347,813)	(46,628,477)	(29,164,458)
General	(35,605,696)	(30,873,789)	(143,063,687)	(124,637,486)	(34,244,279)	(29,394,002)
	(83,380,278)	(60,437,280)	(335,021,957)	(243,985,299)	(80,872,756)	(58,558,460)
	3,544,179,198	3,111,550,582	14,240,512,018	12,561,329,699	3,407,697,620	2,964,000,046
Unamortised loan fees	(30,585,383)	(26,335,931)	(122,892,069)	(106,318,153)	(29,028,405)	(24,126,290)
	3,513,593,815	3,085,214,651	14,117,619,949	12,455,011,546	3,378,669,215	2,939,873,756

a) Provision for loan losses

i). Provision for impairment losses recognised in income statement:

	The Group			The Bank		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	US\$	US\$	KHR'000	US\$	KHR'000	KHR'000
			(NOTE 4)		(NOTE 4)	(NOTE 4)
- Provision for loan losses	40,431,996	34,250,324	162,455,760	138,268,558	39,110,938	33,215,649
- Regulatory provision for balances with other banks	279,114	-	1,121,480	-	245,855	-
	40,711,110	34,250,324	163,577,240	138,268,558	39,356,793	33,215,649
					158,135,594	134,091,575

9. Loans and Advances to Customers – Net

	31 December 2019		31 December 2018		1 January 2018	
	US\$	Million Riel (Note 5)	US\$	Million Riel (Note 5)	US\$	Million Riel (Note 5)
THE GROUP						
Commercial Loans						
Overdrafts	364,101,422	1,483,713	337,935,000	1,357,823	286,108,538	1,155,020
Short Term Loans	365,639,956	1,489,983	411,342,882	1,652,776	612,181,268	2,471,376
Long Term Loans	2,758,806,526	11,242,137	2,230,196,877	8,960,931	1,379,110,372	5,567,468
Consumer Loans	617,101,437	2,514,688	430,840,163	1,731,115	286,403,159	1,156,210
Total Principals of Loans and Advances	4,105,649,341	16,730,521	3,410,314,922	13,702,645	2,563,803,337	10,350,074
Accrual Interest Receivables	59,739,825	243,440	50,968,657	204,792	38,317,030	154,686
Total Gross Loans	4,165,389,166	16,973,961	3,461,283,579	13,907,437	2,602,120,367	10,504,760
Unamortised Loan Commitment Fees	(23,668,830)	(96,451)	(21,178,692)	(85,096)	(16,428,755)	(66,323)
	4,141,720,336	16,877,510	3,440,104,887	13,822,341	2,585,691,612	10,438,437
Impairment Allowance	(127,607,446)	(520,000)	(105,404,250)	(423,514)	(84,562,269)	(341,378)
Loans and Advances – Net	4,014,112,890	16,357,510	3,334,700,637	13,398,827	2,501,129,343	10,097,059
THE BANK						
Commercial Loans						
Overdrafts	363,568,531	1,481,542	337,517,013	1,356,143	285,881,565	1,154,104
Short Term Loans	365,639,956	1,489,983	411,290,412	1,652,565	612,126,648	2,471,155
Long Term Loans	2,742,589,124	11,176,051	2,214,597,429	8,898,252	1,365,089,233	5,510,865
Consumer Loans	609,890,933	2,485,305	423,862,150	1,703,078	279,991,658	1,130,326
Total Principals of Loans and Advances	4,081,688,544	16,632,881	3,387,267,004	13,610,038	2,543,089,104	10,266,450
Accrual Interest Receivables	55,470,046	226,040	48,290,046	194,029	37,408,880	151,020
Total Gross Loans	4,137,158,590	16,858,921	3,435,557,050	13,804,067	2,580,497,984	10,417,470
Unamortised Loan Commitment Fees	(23,668,830)	(96,450)	(21,178,693)	(85,095)	(16,428,756)	(66,323)
	4,113,489,760	16,762,471	3,414,378,357	13,718,972	2,564,069,228	10,351,147
Impairment Allowance	(124,800,421)	(508,562)	(104,691,864)	(420,652)	(83,939,651)	(338,864)
Loans and Advances – Net	3,988,689,339	16,253,909	3,309,686,493	13,298,320	2,480,129,577	10,012,283